

TRECEȚI-I ȘI PE PĂRINȚI ÎN CALENDARUL SFÂNT AL NEAMULUI!

Vă întreb și răspundeți-vă în lăuntru sufletului: chiar dacă mama ta, chiar dacă tatăl tău n-au fost canonizați și n-au fost puși în calendar, oare nu îți aduci aminte ce ict sfântă ai avut? Ea nu merită oare să fie pomenită de către tine, de către familia ta o ict pe an, în timp ce a fost ict către Cerul cel de Sus? De aceea să extindem această sfințire de la sfinți spre părinții noștri, care mulți, mulți dintre ei au fost sfinți. Credeți dumneavoastră că de nu v-ați născut dintr-o ict binecuvântată de Dumnezeu și un tată care v-a dat prima bucată de pâine din sudoarea frunții lui și de nu v-ar fi transmis credința strămoșească în Sfânta Treime Dumnezeu, credeți că ați fi fost prezenți, la fiecare sărbătoare, în sfințele noastre biserici?

Prin urmare, îi îndemn pe credincioși să-și pună părinții în calendarul inimii lor, îi îndemn să meargă la ei la mormânt, să le aprindă o lumânare, să le sărute crucea. Îi rog să le dea o

sfântă sărutare, că mulți, mulți dintre ei sunt întru bucuria Cerului, iar dacă unii au mai scăpătat, oricum mângâiere mare le faceți când mergeți la mormânt și le veți săruta crucea bătută, de ani de zile, de ploii și de vânt! Îmbrățișați crucea părinților și atunci îi îmbrățișați ictu! Oare nu vă e dor de mama, oare nu plângeți când necazurile vin unele după altele? Câte mame n-am văzut plângând și pomenindu-și în clipa aceea mama: „Mamă, unde ești? Ajută-mă, că sunt la mare necaz!” De aceea pe lângă calendarul nostru ortodox, limitat și el ca spațiu tipografic, rog pe fiecare creștin ortodox, să-și facă un calendar al familiei prin care să-și pomenească pe cei dragi adormiți! Ați văzut cum instituția armatei împreună cu Biserica, după Primul Război Mondial, au socotit ca la ziua Înălțării Domnului să se pomenească toți ostașii români căzuți pe câmpurile de bătaie. Pe mulți dintre ei, tineri feciori, n-avea cine să-i pomenească și

atunci i-a luat la sânul ei Maica Biserica pe toți aceia care s-au jertfit pentru noi și pentru țară. Tot așa vedeți că la fiecare Sfântă Liturghie citim pomelnicul, adus de credincioși, al celor vii și al celor morți. Sfântul Ierarh Nicolae, care mult bine și multă lumină a făcut în jurul lui, ne spune de ziua hramului: „Mă bucur că ați venit astăzi la mine!”, dar va spune și: „Pomeniți-vă și mâine și în celelalte zile, pomeniți-vă și părinții pe care i-ați avut!”

M-aș bucura să aud și să văd că veți pune acolo în calendar, când veți așeza calendarul pe perete, în fiecare an, după ce-l primiți, veți pune niște semne: la această dată mi-a murit mama, la această dată mi-a murit fratele sau sora, și să-i pomeniți odată cu sfinții consacrați deja și canonizați de biserica noastră. Treceți-i și pe părinții dumneavoastră în calendarul sfânt al neamului!

† IOAN

Scrisoare de bun rămas

Versuri: George TĂRNEA

Muzica: Mircea BANICIU

*Iubito, câtă lume între noi...
Numărători de ploii din doi în doi.
Și dintr-un ochi de dor necunoscut,
Câte zăpezi pe buze ne-au crescut...*

*Ascultă-mă și lasă-mă să strig:
Mi-e frică de-ntunerice și de frig!
Și nu mai vreau să știu pân' la sfârșit
Cine-a iubit frumos, cine-a greșit.*

*Cine-a făcut spre noapte primul pas,
Cine-a plecat din joc, cine-a rămas,
Cine și-a smuls pereții rând pe rând,
Cine s-a 'ntors mereu cu ziua-n gând.*

*Cine-a pierdut și cine-a câștigat
De toate 'nlanțuit sau dezlegat.
Cine-a crezut mai mult în celălalt
Sub cerul prea străin și prea înalt.*

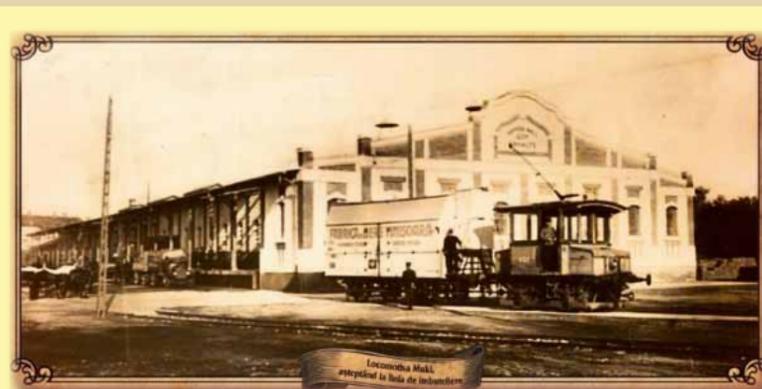
*Când am să uit cum sună glasul tău
Decât tăcerea, ce-mi va fi rău?
Și cum să pot sub stele înnopta
Când nu mai simt ce-nseamnă umbra ta?*

*Numărători de ploii din doi în doi
Iubito, câtă lume între noi...*

LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS, PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Când spui în Timișoara „Fabrica de Bere”, încifrezi în aceste cuvinte o istorie extraordinară, ce își are începuturile mult departe în timp. O istorie care este azi tradiție și tradiționala bere „Timișoreană”, blondă sau brună, curge spumoasă în halbe și sticle. Edițiile succesive ale Festivalurilor Berii de la Timișoara constituie un minunat prilej pentru toate părțile de bucurie și petrecere. Iată cum spiritul timișorean de altădată reînvie. Fabrica de Bere din Timișoara este cea mai veche unitate industrială din zonă și din întreaga Românie. La 1 ianuarie 1718 funcționa o asemenea fabrică, în proprietatea statului, în anul 1827 începe perioada de arendare a fabricii, mai apoi se revine la administrarea statală directă. Prin anii 1750, terenul și zona sunt parcelate, clădirile vechi de azi pe

Fabrica de bere „Timișoreană” - prima fabrică de bere din România

atunci încep să apară, iar sortimentele se schimbă după gusturile publicului. Tehnologia medievală este înlocuită - cu alta, gustul berii se schimbă odată cu vremurile, dar clienții rămân statornici. În anul 1874, Fabrica de Bere din Timișoara este prima societate pe acțiuni din Banat. Modernizarea devine un imperativ, iar berăriile lo-

cale desfac, cu precădere, berea de aici. Dacă ați ști ce bere se făcea! Dar și ce băutori de bere avea orașul! Nici azi nu ne este rușine cu ei. În prezent, Fabrica de Bere „Timișoreană” a parcurs un drum ce-i deschide perspective frumoase de viitor. Poate odată se vor putea vizita - public - vechile instalații, clădiri, pivnițe și veți putea trăi pe viu ceea ce nu se poate povesti: istoria berii este fascinantă și, nu mai puțin, a celei fabricate la Timișoara. Cu toate modernizările, au „scăpat” instalații, pivnițe, clădiri ce ar merita puse în circuit turistic. Iar dacă mai vizităm și berăria fabricii - cine vine o dată va veni întotdeauna cu plăcere aici - găsim un spațiu cum nu se prea află în oraș, dar și cea mai proaspătă și bună bere, dar și ce mici face Mitică! Sănătate berarilor și băutorilor de bere și să ne vedem la încă mulți, mulți ani în fața halbei și în mijlocul prietenilor!

Foaia de Jimbolia

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

JIMBOLIENII AU PETRECUT KIRCHWEIH-UL BISERICII „SFÂNTUL VENDELIN”

În 12 august a avut loc Kirchweih-ul Bisericii Romano-Catolice „Sfântul Vendelin” din centrul orașului Jimbolia. „Kirchweih” înseamnă pentru etnia germană sărbătoarea anuală a hramului bisericii romano-catolice dintr-o anumită așezare, așadar jimbolienii au sărbătorit ca la

carte acest obicei străvechi. Sărbătoarea a început în 11 august cu ridicarea pomului de Kirchweih, un trunchi de copac de circa 10-12 m, care în fiecare an se vopsește și pe care se așează o coroană împodobită cu flori artificiale, din hârtie creponată, și multe panglici ce flutură în vânt. De pom este legată o sfoară, iar când grupul vine de la biserică, de această sfoară se vor prinde o pălărie și un batic. Aceste două articole sunt licitate cu biletele de trombolă ce s-au vândut dimineața la neamuri, vecini și prieteni. Așadar, în 12 august, alaiul a pornit de la casa familiei domnului Illes Nagy Kiss, defilând pe străzile orașului pentru invitarea oaspeților, după care a avut loc Sfânta Liturghie. La ieșirea din biserică, cei prezenți au participat la un program cultural susținut de trupele de dansuri prezente, apoi s-au bucurat de momentele cheie ale sărbătorii, licitarea buchetului de rozmarin și

tragerea la sorți a pălăriei și baticului. După terminarea licitației, perechile din alai au dansat până la miezul nopții. În toate aceste zile, la licitație, în timpul dansului sau cu fanfara după ei, pe stradă, s-a strigat „Băieți, ce zi e astăzi?”, iar toți au răspuns în cor: „Kirchweih!”

JIMBOLIA SE SCHIMBĂ LA FAȚĂ!

Administrația locală din Jimbolia continuă demersurile de înfrumusețare de îmbunătățire a infrastructurii rutiere, în 30 august fiind dat startul la lucrările de asfaltare în oraș. Proiectul cuprinde asfaltarea mai multor străzi din Jimbolia, se va proceda la refacerea carosabilului și la amenajările stradale, inclusiv a sistemelor de acces și de scurgere pluvială, dar și a spațiilor verzi, astfel încât neplăcerile de pe perioada șantierelor care au împânzit orașul să rămână în urmă, iar străzile să redevină spații urbane civilizate și moderne.

PROIECT TRANSFRONTALIER DE PROMOVARE A CICLOTURISMULUI, LA START

Orașul Jimbolia este câștigătorul unui proiect finanțat din fonduri europene și guvernamentale nerambursabile, prin Programul Interreg IPA de Cooperare Transfrontalieră România – Serbia, prin care, în parteneriat cu Agenția Regională pentru Dezvoltare Social-Economică – Banat, din Serbia și cu localitatea Nova Crnja din Serbia, care este lider de proiect, urmează să pună bazele unei colaborări de lungă durată în domeniul ciclaturismului.

Proiectul Turul Banatului are ca obiectiv principal promovarea ciclaturismului în regiunea de frontieră, prin crearea unui popas turistic pentru bicicliști în drumul spre vamă, lângă Expo Ripensis, conectarea localităților la rutele: Euro Velo 6 și Euro Velo 13, amplasarea de noi semne de trafic și organizarea unor acțiuni comune aferente dezvoltării turistice. Popasul turistic va conține o platformă de aprox. 3.000 m² pe care vor fi amplasate rastele pentru biciclete, băncuțe pentru bicicliști, coșuri de gunoi, grupuri sanitare, stâlpi pentru iluminat nocturn și plante ornamentale.

Proiectul se desfășoară timp de 15 luni, în perioada iulie 2017 – septembrie 2018, iar orașul Jimbolia beneficiază de un buget total de 175.667,01 euro pentru implementarea proiectului.

DIN NOU ÎN BĂNCILE ȘCOLII!

Vacanța mare s-a sfârșit și clopoțelul a sunat iar, anunțând deschiderea unui nou an școlar. Așadar, vă facem cunoscut că școala a început pe 11 septembrie și se va încheia pe 22 iunie, anul școlar 2017-2018 având 36 de săptămâni de cursuri, cu următoarele excepții: pentru clasele terminale din învățământul liceal, anul școlar are 32 de săptămâni de cursuri și se încheie în data de 25 mai 2018; pentru clasa a VIII-a, anul școlar are 34 de săptămâni de cursuri și se încheie în data de 8 iunie 2018; pentru clasele din învățământul liceal – filiera tehnologică, cu excepția claselor terminale, durata cursurilor este cea stabilită prin planurile-cadru de învățământ, în vigoare; pentru învățământul special – clasele a IX-a – a XI-a, ciclul inferior al liceului, filiera tehnologică, durata cursurilor este de 37 de săptămâni; stagiile de pregătire practică pentru care au optat absolvenții ciclului inferior al liceului, filiera tehnologică, cuprind 720 de ore care se desfășoară în perioada propusă de unitatea de învățământ organizatoare și aprobată de inspectoratul școlar, conform structurii anului școlar, cu respectarea vacanțelor. Vă dorim spor și rezultate bune la învățătură!

PETRECERE MARE LA RUȚĂ

Ruța este una din cele mai importante sărbători pentru creștinii din Banat, iar pe

întreg cuprinsul județului Timiș zeci de biserici sunt închinare Maicii Domnului, motiv pentru care de Sfânta Maria Mare în foarte multe localități din județ se sărbătorește ruța. Sărbătoarea „Adormirea Maicii Domnului” reprezintă al doilea hram al Bisericii Ortodoxe Române din Jimbolia. Așadar, în 15 august s-a desfășurat, pe lângă Sfânta Liturghie, și o slujbă specială dedicată Fecioarei Maria, de la care nu au lipsit primarul Darius Adrian Postelnicu, consilierii locali și reprezentanți ai instituțiilor publice din oraș. După momentul liturgic, a urmat tradiționala ruță bănățeană la care au participat formații de muzică populară, meșteri artizani și artiști populari din toată țara, iar petrecerile au încins horele în jurul

scenelor plasate în fața bisericii sărbătorite.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ADA MAXIM

Foaia de Bata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Am reușit să găzduim, în condiții excelente, atelierul de film documentar „Aristoteles” la Bata

Ioan MICURESCU - primar al comunei Bata

August, parcă aș locui pe acoperișul soarelui. Nicio boare de vânt care să-mi reamintească de apariția sitarilor pe geana pădurii, ori de bobul aspru al zăpezii. O singură mângâiere: Bata, adică, cea de-a XII-a ediție Aristoteles Workshop.

Dar ce este Aristoteles Workshop? Domnul inginer Ioan Micurescu, primarul, binecunoscut, al comunei Bata, mă asigură că Aristoteles Workshop este un atelier de film documentar, desfășurat în cadrul unui program anual dedicat tinerilor cineaști, de către producătorii Dan Nuțu și Cristina Hoffman, un program dezvoltat cu sprijinul televiziunii franco-germane ARTE.

Ediția din acest an a fost organizată cu sprijinul Administrației Fondului Cultural Național), al Centrului Național al Cinematografiei, al Uniunii Cineaștilor din România și al unor sponsori privați.

Ediția a 12-a Aristoteles Workshop a mai fost susținută și de către Consiliul Județean Arad, Primăria Municipiului Arad, Primăria Comunei Șiria și Asociația «Cetatea Șiria». La final, proiectele realizate în cadrul atelierului vor fi prezentate în fața unui juriu de profesioniști internaționali, la Cinema Arta din Arad.

I-am întâlnit pe mulți dintre participanți, la vreme de seară bătană, adică în declinul zi-

lei pregătind un foc de tabără pentru o lungă noapte cu povești. Undeva, aproape și totuși departe, președintele Vasile Todi exersează tăcerea sadoveniană. Am întârziat. M-am bucurat. Apoi, după câteva zile, am revenit în comună, după fireasca vizită la Bulci, căci nu poți veni la Bata ocolind Bulciul.

N-am rezistat curiozității și, dincolo de graba vizibilă a domnului primar, l-am provocat, totuși, la mărturisiri mai ample.

Domnule primar, de unde, din ce țări au venit acești tineri artiști?

► Din Croația, din Franța, din Vietnam...

Din Vietnam?

► Da, din Vietnam, din Israel, din Marea Britanie, din Olanda, Serbia, Turcia, Ungaria și...

Și?

► Și din Iran.

Cum s-a ajuns la acest număr de 12 participanți?

► În urma unei riguroase selecții făcută de Dan Nuțu și Cristina Hoffman, pe baza dosarului de înscriere trimis de 85 de aplicanți. Apoi, cei selectați au urmat opt etape în cadrul programului.

Și astfel au fost realizate un număr de câte filme?

► După munca de finisare, muncă ce cuprinde editarea, subtitrarea și exportul final, au rezultat cinci filme, a căror proiecție a avut loc în data de 4 august la Cinema „Arta” din Arad, în fața unui juriu internațional format din profesioniști ai filmului documentar.

Domnule primar, regăsesc în dumneavoastră un om cu un spectru extrem de larg de preocupări și pasiuni. Iubiți munca în administrație, sunteți un om extrem de preocupat de destinul „Asociației primăriilor din Banatul istoric”, instituție al cărei membru fondator sunteți, organizați două festivaluri cu ecouri europene, cel al muzicii folk și cel al vânătorilor și, nu în

ultimul rând, un vânător cu atitudine sadoveniană. Iată-vă, acum, preocupat și de destinul filmului documentar. Nu vă întreb dacă efortul nu e solicitant, vă întreb, ca pe un om mereu atent la detalii, despre membrii juriului, convinsă fiind că nimic legat de evenimentul pe care l-ați găzduit nu v-a fost străin.

► Da, am avut cinstea să cunosc cu acest prilej personalități de anvergură în domeniu și, când spun asta, mă gândesc la Leo Soesanto selecționar pentru Semaine de la Critique în cadrul Festivalului de Film de la Cannes, la Miguel Ribeiro, membru al comitetului de selecție la Festivalul Doc Lisboa din Lisboa, la scenaristul Răzvan Rădulescu ori la președintele Uniunii Cineaștilor din România, domnul Laurențiu Damian.

Îmi puteți spune câteva cuvinte și despre tatorii participanți la această ediție?

► Cu plăcere. Cu atât mai mult cu cât este vorba despre personalități ca Thierry Garrel, directorul Departamentului de Documentare și Arhive, la Institutul Național al Audiovizualului din Franța, de Nino Kirtadze, fost consultant al Președintelui Republicii Georgia, ori de John Appel, director de imagine și regizor, câștigătorul, în 2009, Premiului IDFA pentru cel mai bun film documentar olandez.

Nume grele, domnule primar!

► Cu atât mai mare cinstea pentru comuna noastră. Am reușit, domnișoară Roxana, să găzduim, în condiții excelente, atelierul de film documentar „Aristoteles” de la Bata.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia F de Făget

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

VATRA DE OLARI DIN JUPÂNEȘTI A ATINS 38 DE EDIȚII

Tradiționala manifestare însoțită de cântec, joc și voie bună, a avut loc în Poiana Olarilor, la marginea satului Jupânești, în 27 august, de la ora 10. În acest an, manifestarea organizată de Primăria, Consiliul Local și Casa de Cultură din Făget a ajuns la ediția cu numărul 38. Scopul ei

Așezarea Jupânești, aparținând de orașul Făget, este considerată o adevărată „vatră de olari”, ocupația olăritului fiind aici de mare tradiție. La Jupânești se ține anual un târg, organizat pe un platou special amenajat în marginea satului, într-un decor natural

este de a păstra și transmite meșteșugul olăritului cu specific aparte în zonă. Ceramica roșie decorată simplu se face remarcată în târgurile de profil. Au participat Ansamblurile „Făgețeană” din Făget și „Bujoreana” din Traian Vuia, precum și interpreții: Alina și Dani Stancu, Florica Faur, Mircea Cârțișorean, Bianca Mărășescu, Ioan Beschiu, Bogdan Medelean, Denisa și Dorinel Gavriluț Pîrvoni,

Adrian Irimescu și Maria Bratiș. Acompaniamentul a fost susținut de formații instrumentale conduse de Mircea Dobre Jr. și Dani Stancu. „Vatra de olari din Jupânești este un eveniment de excepție. Mă bucur că, de la an la an, acest eveniment este tot mai reușit și atrage tot mai mulți participanți!”, a declarat domnul Marcel Avram, primarul orașului Făget.

DOMNUL PRIMAR MARCEL AVRAM, DIN NOU ÎN BĂNCILE ȘCOLII

Înainte de a fi prezent, ca în fiecare an, la festivitatea de începere a școlii, din 11 septembrie, domnul primar Marcel Avram, profesor al Liceului Teoretic „Traian Vuia” din Făget, a mai făcut o vizită plină de emoție la școala în care a fost dascălul multor generații de elevi. În 9 septembrie, edilul orașului a fost invitat să ia parte la întâlnirea de zece ani a ge-

nerației care a absolvit liceul în 2007. Amintiri frumoase din anii de liceu, cu dascăli de marcă, mândri de realizările foștilor elevi, povestiri despre orele de curs și întâmplările hazlii, acum, la ani distanță... „Primarul Făgetului, Marcel Avram, profesor de excepție, a reușit să formeze valori și apoi să se dedice orașului, căruia i-a schimbat fața! Felicitări, domnule profesor, domnule primar!”, i-a transmis public edilului domnul Ioan Gheorghe Oltean, pe pagina acestuia de Facebook. La rândul său, șeful administrației locale le-a mulțumit foștilor săi elevi pentru că nu l-au uitat și i-au readus în suflet emoțiile de altădată, din băncile liceului: „Iată-ne la întâlnirea de 10 ani cu absolvenții din 2007! Mă bucur din suflet de revedere și vă mulțumesc pentru invitație!”

ANSAMBLUL FĂGEȚEANĂ A LUAT MĂRUL DE AUR LA FESTIVALUL „SORIN TITEL”

În 2 septembrie a avut loc Festivalul regional de literatură și arte „Sorin Titel”, aflat la a doua ediție, dedicat celui mai mare scriitor bănățean născut în localitatea Margina, aflată la 80 de km de Timișoara. Festivalul promovează literatura din spațiul bănățean și opera scriitorului Sorin Titel, dar și artele spectacolului și artele plastice pentru copii. Ediția din acest an a festivalului a avut patru secțiuni: Secțiunea literatură, Secțiunea de teatru, Secțiunea de muzică și dans, și Secțiunea de pictură. La Festivalul de la Margina au participat și grupa mijlocie a ansamblului Făgețeană,

grupul vocal de fete al Casei de Cultură din Făget, soliștii Alexandra Lazăr, Denisa și Dorinel Gavriluț Pîrvoni. „Sunt tare mândru de florile noastre! Felicitări din tot sufletul dansatorilor, interpreților și instructorului ansamblului „Făgețeană”, domnul Dumitru Răduțiu! Au luat „Mărul de aur” la festivalul „Sorin Titel” de la Margina! Mulțumim organizatorilor, domnului primar Marcel Avram și directorului Casei de Cultură, domnișoara Mihaela Erika Popovici, pentru susținere și promovare. Le transmitem felicitări și mult succes pe viitor”, le-a transmis cunoscutul interpret Mircea Cârțișorean, coordonatorul Ansamblului Făgețeană.

VEȘTI BUNE PENTRU FĂGEȚENI

La Făget continuă lucrările de modernizare a orașului. Primarul Marcel Avram anunță că făgețenii se vor bucura curând de noi facilități în pregătirile pentru sezonul de iarnă, dar și că preșcolarii mai au puțin până se vor „muta în casă nouă”: „Ne apropiem de finalizarea construcției celor 70 de boxe pentru lemne de la blocurile din spatele poștei. În curând, făgețenii care locuiesc acolo vor intra în posesia lor!... Și nici cu construcția grădiniței noi din Partea Românească nu stăm rău! În primăvara anului 2018 își va deschide porțile!”, a precizat edilul-șef al Făgetului.

PAGINĂ REALIZATĂ DE DIANA MIHAI

Foaia de Lipova

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Eleva de nota 10 la bacalaureat, Karla Csuros, felicitată în cadrul oficial la Primăria Orașului Lipova

SUNTEM MÂNDRI SĂ AVEM ASTFEL DE TINERI ÎN ORAȘUL NOSTRU! FELICITĂRI ȘI MULT SUCCES ÎN VIAȚĂ, ÎN TOT CEEA CE ÎȘI PROPUNE SĂ REALIZEZE!

MIRCEA Iosif Jichici, PRIMARUL Orașului Lipova

Examenul de bacalaureat desfășurat în acest an, în sesiunea iunie-iulie 2017, a adus surprize frumoase printre elevii lipovani din cadrul Liceului „Atanasie Marienescu” Lipova, cu rezultate foarte bune și un procent de promovabilitate de 63,77%.

În total, au participat la bacalaureat 69 de elevi, dintre care au promovat 44, cu o pondere a mediilor astfel: 9 elevi cu medii între 6 și 6,99; 13 elevi cu medii între 7 și 7,99; 10 elevi cu medii între 8 și 8,99, 11 elevi cu medii între 9 și 9,99 și o notă de zece.

Această notă de 10 a fost obținută de eleva Karla Claudia Csuros, ea numărându-se printre cei 3 reprezentanți ai județului Arad, care au obținut nota 10 la examenul de bacalaureat din sesiunea iunie-iulie 2017.

Eleva Karla Csuros, elevă în cadrul Liceului „Atanasie Marienescu” Lipova la profilul Uman – specializarea filologie, este una dintre elevele eminente ale generației ei, fiind dublă olimpică

națională la limba engleză și istorie. Așa cum a obșnuit la olimpiade, și la examenul de bacalaureat, Karla Csuros a reușit din nou să fie în fruntea clasamentului, ajungând astfel între cei trei elevi ai județului, care au obținut note de 10, ducând astfel numele orașului său, Lipova, precum și al județului Arad în toată țara.

Domnul primar alături de laureată

Pentru această reușită deosebită, Karla Csuros a fost invitată, alături de părinții ei, la Primăria Orașului Lipova, unde, primarul Orașului Lipova – Mircea Jichici a dorit să o felicite în mod personal, în cadrul oficial și pentru a-i oferi o diplomă de excelență și un premiu, din partea Primăriei și Consiliului Local Lipova, pentru rezultatul său excepțional, de nota 10, obținut la examenul de bacalaureat.

Foarte bucuroasă și mândră de reușita sa, dar și de această întrunire, Karla a mulțumit cu multă emoție și recunoștință pentru această frumoasă surpriză, ea spunând că mai departe va urma Facultatea de Litere din cadrul Universității de Vest din Timișoara.

Cu acest prilej, domnul primar al orașului Lipova, Mircea Iosif Jichici, a spus: „Suntem mândri să avem astfel de tineri în orașul nostru! Felicitări și mult succes în viață, în tot ceea ce își propune să realizeze!”

TABĂRĂ DE VARĂ INTERNAȚIONALĂ LA LIPOVA, PRIN CLUBUL COPIILOR

În perioada 24-28 iulie, Clubul Copiilor Lipova a găzduit Tabăra de vară Internațională, la care au participat 18 elevi și 2 cadre didactice de la Școala Generală și Grădinița Română „Lucian Magdu” din Battonya - Ungaria, și elevi și cadre didactice de la cele patru cercuri de profil din cadrul Clubului Copiilor Lipova.

Tabăra a fost organizată în parteneriat cu Autogovernarea de Naționalitate Română din Csanadpalota - Ungaria, președinte fiind doamna Mariana Negrău Vetro, ei fiind cei care au finanțat acest proiect.

Scopul acestei tabere a fost acela de a organiza activități culturale artistice și sportive, activități interactive. În cadrul evenimentelor comune organizate, copiii participanți au avut prilejul să cunoască importante obiective turistice din zonă, precum și alte activități cu caracter educativ.

Activitățile din perioada petrecută la Lipova, s-au desfășurat astfel:

24.07.2017 sosirea copiilor din Battonya, cazarea acestora

Vizitarea Basilicii „Maria Radna” și cunoașterea

orașului

25.07.2017 activități sportive la sala de fitness Iojigim, activități coordonate de domnul prof. Papp Iosif

Vizitarea orașului, clădiri istorice, muzeu, biserică ortodoxă din Lipova etc, însoțiți de doamna prof. Sălășan Florina

26.07.2017 vizitarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică

Atelier creativ, organizat de Cercul Atelierul Fanteziei, coordonator doamna prof. Iordache Camelia și Cercul de Pictură, coordonator domnul prof. Tusa Zoltan

Au fost organizate activități artistice, folosirea diferitelor tehnici de lucru: quilling, pictură, tehnică mixtă. La atelier au participat copii din Ungaria, cât și copii de la cele două cercuri din cadrul Clubului Copiilor Lipova, la finalul activităților, lucrările realizate fiind premiate.

După masa de prânz, copiii din Ungaria și Lipova au vizitat ferma de struți din incinta AMC Betleem Lipova, după care au fost invitați de către reprezentanții Asociației „Afară din casă”, să parti-

cipe la activitățile distractive, organizate de familia Crișan, coordonatorii asociației.

Au participat un număr mare de copii, care au avut prilejul să încerce diferite activități. Activitatea s-a încheiat seara târziu cu un recital de chitare susținut de cercul de muzică din cadrul Clubului Copiilor Lipova, coordonat de Codrin Drăgoi, împreună cu membrii formației „Company Band”.

Seara muzicală s-a încheiat în jurul unui foc de tabără.

CORUL BISERICESC MIXT „DOINA” DE PE LÂNGĂ BISERICA ORTODOXĂ LIPOVA ÎMPLINEȘTE 110 ANI!

La împlinirea a 110 ani de la înființarea Corului Mixt „Doina”, pe băncile cafăsului se adună duminică de duminică, pentru a cânta Sfân-

ta Liturghie, următorii credincioși:

Sopran: Ardelean Viorica; Aurelia Balint; Maria Blăguiescu; Aura Brebenaru; Florica Crișan; Florica Dumitru; Cecilia Ghiță; Steluța Iosifescu; Mirela Mili; Elena Opriș; Niculina Stancu; Sofia Stoian; Maria Stoica; Zita Șoimoșan; Maria Todor și Emanuela Baciu.

Alto: Maria Ateșan; Elena Dragomir; Maria Franțescu; Marica Mili; Mărioara Miulescu; Rodica Stoian; Elena Surdu; Florina Țăranu și Maria Dragomir.

Tenor: Avram Benceu; Irinel Balea; Ioan Cheșințan; Petru Coloja; Gheorghe Franțescu; Valer Gașpar; Mircea Iosifescu; Ioan Lăpădat; Mircea Pascu și Mihai Szabo.

Bass: Teofil Andrica; Vasile Drăgoi; Florin Dragomir; Viorel Dumitru; Gheorghe Grozi; Gheorghe Sfât; Marius Szabo; Viorel Todor și Vasiescu Gheorghe.

Dirijorul corului este prof. Ioan Bogoș.

Strana este susținută de cantorii: Gheorghe Semeș și prof. Mihai Szabo. Paraclisierul Ioan Marinaș se îngrijește de ordinea și curățenia locașului bisericii, ajută cântarea la strană și interpretează uneori, în mod personal pricesne la Sfânta Liturghie.

Doamne ajută și „LA MULȚI ANI!” Corului mixt „Doina” de pe lângă Biserica Ortodoxă Română „Adormirea Maicii Domnului” din Lipova.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOMNIȘOAREI ADELA POPESCU

Foaia de Giarmata

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

O RUGĂ FRUMOASĂ CA „NUNTA ZAMFIREI”

și Caraș-Severin au evoluat spre deliciul publicului, pe frumoasa scenă a „Parcului Izvor”, alături de cunoscutul ansamblu local „Sânziene bănățene”. Soliștii vocali Mihaela Petrovici, Ciprian Pop și Paul Ananie au reușit să încante publicul până la ceasuri târzii.

Prezent pe scenă, având alături oficialități locale și județene, domnul primar Virgil Bunescu a spus în alocuțiunea sa: *Fie ca acest început de an bisericesc și de primă mare săr-*

În ziua în care creștinii sărbătoresc Nașterea Maicii Domnului, sărbătoare cunoscută în popor drept Sfânta Maria Mică, adică în 8 septembrie, comuna de fală a Banatului de câmpie, Giarmata, s-a gătit în straie de sărbătoare. Locuitorii și oaspeții au făcut, ca pentru trei zile, spațiul „Parcului Izvor” să fie neîncăpător. A fost, după spusele oamenilor pe

anca Gavriiliță, Adrian Diaconu și Radu Pau. Pe bună dreptate, în acord deplin cu publicul local, domnul Pau a evidențiat că *punctul forte al domnului primar Virgil Bunescu este acela că a reușit să atragă tinerii în comuna Giarmata. Programul prin care a acordat 400 de locuri de case pentru tineri în comuna sa este unul dintre cele mai mari din România.*

care i-am întrebat în scurta pauză dintre jocuri, cea mai frumoasă rugă ținută până azi la Giarmata.

Urmând datinii, sărbătoarea a început la Sfânta Biserică, acolo unde s-a oficiat slujba religioasă, urmată de tradiționala deschidere a rugii cu hora în care s-au prins în joc, împreună cu domnul primar Virgil Bunescu, fețe bisericești, tineri ai comunei și oaspeții lor. După agapa din curtea bisericii, la ora amiezii, ansambluri de dansuri din județele Timiș, Arad

Dacă ziua de sâmbătă a adus cu precădere celor tineri un reușit concurs de automobilism și pe Corina și Anda Adam, în cea de duminică a avut loc decernarea premiilor de la „Festivalul Concurs Lada cu Zestre”, urmată de evoluția artistică a unor interpreți de marcă ai cântecului popular, precum Laura Lavric și Aurel Tămaș.

A fost, după cum m-au asigurat un grup de tineri, prezenți la toate cele trei zile ale sărbătorii, „o rugă frumoasă ca Nunta Zamfirei”

bătoare a sa să vă fie prilej de bucurie. Astăzi la Giarmata, dumneavoastră celor prezenți și celor care vor mai veni, pentru că va veni multă lume, vă spun: „Bine ați venit!” Și trei zile și trei nopți să vă simțiți ca-n povești! Și vă rog să aplaudați tinerii membri ai ansamblului nostru Sânziene bănățene, care au primit în acest an Marele Premiu la Festivalul Concurs Lada cu Zestre pe județul Timiș. Vă mulțumesc.

Dacă tot am amintit de oaspeți, trebuie să consemnăm prezența atât a unor colegi ai domnului primar, cât și prezența parlamentarilor Bi-

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Remetea Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

PENTRU MINE ZIUA RUGII ARE O IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ!

ILIE GOLUBOV, PRIMAR AL COMUNEI REMETEA MARE

aparține în primul rând bisericii, adică sufletului, din acest motiv această sărbătoare se mai cheamă și praznic. E ziua din an în care ușile caselor se deschid larg pentru oaspeți. Fie ei neamuri sau prieteni, toți sunt așteptați, într-o astfel de zi, cu masa plină de bucate. De unde și vorba: *Oală de praznic! Ori dacă o astfel de zi aparține cu întâietate sufletului și pentru mine ziua rugii are o importanță deosebită.*

„PRIMARUL DE AICI ÎI OM FAIN, SĂ SCRII ASTA LA ȚĂITUNG”

Mă înec, la figurat desigur, în marea de oameni ce se revarsă spre platoul de joc, în stânga mea, o doamnă elegantă ca toate doamnele pre-

La Remetea Mare, în ultimii ani, la Hramul Bisericii, timișoreni, în număr tot mai mare, că au sau nu rude în localitate, sunt prezenți pe platoul din curtea „Casei Naționale”. Și în acest an, bucuria locuitorilor comunei Remetea Mare a fost împărțită frățeste cu oamenii veniți din Lugoj, Timișoara, ori din alte așezări bănățene.

„RUGA APARTINE ÎN PRIMUL RÂND BISERICII, ADICĂ SUFLETULUI”

Deși pare un moment de tristețe, prăznuind Adormirea Maicii Domnului, în același timp prăznuim și înălțarea Maicii Domnului și Nașterea Maicii Domnului în ceruri ca ocrotitoare și binefăcătoare a noastră a tuturor. Un moment de bucurie, cum tot bucurie este faptul că ne-am putut aduna la Sfânta Biserică, la Sfânta Liturghie, la Prohodul de aseară, mulțumind Maicii Domnului că ne-a ajutat să ajungem la această sărbătoare, astfel și-a început Părintele Paroh al Bisericii din comună cuvântul său adresat celor prezenți.

Apoi, a fost poftit la microfon nașul rugii, nimeni altul decât domnul primar al comunei Remetea Mare, Ilie Golubov. *Vă rog să-mi îngăduiți să mulțumesc Bunului Dumnezeu că ne-a ajutat să ne aflăm astăzi, împreună, la sărbătoarea creștină Adormirea Maicii Domnului, într-o zi cu vreme atât de frumoasă. O zi care după atâta caniculă ne aduce lumină în suflete,* a spus domnul primar în începutul alocuțiunii sale, neuitând să mulțumească, în primul rând, preoților care au oficiat slujba în această zi de rugă, tuturor celor prezenți, consilierilor județeni, consilierilor locali, precum și angajaților primăriei comunei Remetea Mare.

Dorind să aflu mai mult, l-am rugat pe domnul primar Ilie Golubov, în drumul spre locul de desfășurare al rugii, să ne spună câteva cuvinte, altele decât cele protocolare, despre importanța acestei zile pentru domnia sa. *Ruga sau nedeea*

zente aici, doar s-or gătit de rugă, mă interpelează cu dulcele grai bănățean: *Da' dumneata ești de la țăitung? Apăi află că eu sunt din Buziaș și de ani de zile tăt vin la ruga remeșenilor. Remeșeni, o am zâs bine?*, mă întreabă Maria Burnei, care împreună cu soțul se pregătesc să intre în horă. O asigur că da, „o zâs bine”. *Primarul de aici îi om fain, să scrii asta la țăitung,* mă îndeamnă ea, în vreme ce domnul Burnei privește cu drag la cântăreata „tocmită” să cânte. Nimeni alta decât Mirela Petrean.

Îl rog, într-un moment de pauză muzicală, și pe Părintele Mănea Vasile, parohul din Bencecu de Sus și Bencecu de Jos, oaspete prezent la sărbătoarea comunei, să-și exprime părerea: *Din ce am văzut la sfânta Biserică, după ce văd acum în parcul acesta unde se continuă partea muzicală a rugii, cu bucurie spun că la Remetea Mare tradiția se respectă, oamenii urmează tradiția noastră din Banat. Și vreau să mulțumesc domnului primar pentru invitație, să mulțumesc acestui om deosebit. Un om credincios, care iubește Biserica și pe Dumnezeu. Mă bucur că mă aflu aici alături de acești oameni gospodari ai comunei Remetea Mare, sfătuiindu-i să fie mereu alături de*

domnul primar.

Ca nașă a rugii, doamna Golubov ne asigură că este mulțumită de organizarea rugii. *Avem experiență în pregătirea rugii. Doresc tuturor să se simtă bine, iar în anii care vin să fie mereu la fel de mulți.*

Doamna Mirela Petrean, interpretă de funte al melosului bănățean, originară din comuna Belinț, întrebată fiind dacă o rugă pustană e mai greu de dus, pentru orchestră, decât una din Banatul de munte, ne spune: *În zona de pustă, sarcina noastră a interpreților este mai ușoară. Jocul în sine este mai așezat, ori în Caraș-Severin jocurile sunt mai iuși și ritmul mult mai solicitant pentru interpret și orchestră. Dar dincolo de întrebare, vreau să remarc atmosfera deosebit de frumoasă de aici de la Remetea, cu oameni de calitate care știu să aprecieze muzica, mulțumind domnului primar pentru invitație.*

Puteam oare pleca din această comună de frunte a Banatului fără a dialoga și cu domnul viceprimar? Evident că nu! Știind că munca de organizare a unei sărbători de acest gen presupune un efort imens, efort care începe cu câteva luni înainte, aflăm de la domnul viceprimar Boșchoschi Vasile că nu, alături de domnul primar nicio festivitate nu este greu de organizat. *Când formezi o echipă bună, toate lucrurile sunt ușoare. De apreciat, că oamenii din Remetea și la muncă și la sărbătoare știu să se adune bucurându-se, mă asigură dânsul cu nelipsitul său zâmbet de om bucuros de orice întâlnire cu oamenii.*

E oră târzie, luna a traversat pe cer o jumătate de noapte. Mă despart cu greu de omenia acestor oameni, de bucuria lor, dar președintele Vasile Todî abia așteaptă să viseze în biblioteca sa de acasă ca pe crengile Rusalimului. Înainte de a roti cheia în contact, întârzii, voit, să ridice geamurile ușii. Da, „Țara mea-i... Banatu' meu!”

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Dumbrăvița

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Vom face astfel ca serviciile de apă în Dumbrăvița să fie conform normelor Uniunii Europene!

Victor MALAC - primar al comunei Dumbrăvița

Început de toamnă cu fascinante înțelesuri coloristice. La Dumbrăvița, cea mai bogată comună din România, domnul primar Victor Malac mă primește cu bucuria unei reîntâlniri dorite de amândoi.

Domnule primar Victor Malac, au trecut nouă luni din anul 2017. Cu ce proiecte importante pentru comună vă mândriți?

► Am reușit să facem mai multe proiecte foarte necesare pentru localitate care sunt eligibile. Unul este reabilitarea grădiniței de copii în valoare de 899.000 euro, dintre care 500.000 euro sunt bani europeni. De asemenea, am depus la AFIR un proiect de reabilitare a rețelei de apă și canalizare în localitate, în valoare de 2 milioane de euro. Proiectul a trecut și vom semna în scurt timp contractul de finanțare. În paralele, în PNDL, am depus opt proiecte, dar numai unul a fost eligibil.

Care?

► Este vorba de reabilitarea rețelei de apă din toată comuna Dumbrăvița, în valoare de 22 milioane de lei, aproximativ 5 milioane de euro. Pe AFIR am depus numai pentru un segment din rețea să mă pot încadra în suma de bani alocată. Prin aceste două proiecte vom reuși să facem ca serviciile de apă pentru cetățenii comunei să fie conform normelor Uniunii Europene.

Adică?

► Vom avea o stație modernă de tratare a apei, rețea de distribuție, rețea de aducțiune și două stații de pompare la standarde europene. Dacă vom reuși să finalizăm proiectul cu rețeaua de apă, nu vom mai avea deloc probleme cu alimentarea. Se știe că în perioada temperaturilor înalte din timpul verii, apar unele probleme cu alimentarea cu apă. Nu că nu am avea apă. Există zece puțuri de apă în comună.

Sunt suficiente?

► Sunt suficiente. Problema este că rețeaua este subdimensionată și degeaba lichidul iese din puț la presiunea optimă, că se pierde pe drum. Acum, populația este puțin nemulțumită. Totuși amintesc faptul că, atunci când timpul este ploios, nu mai sunt probleme cu apa în localitate. Oamenii nu înțeleg că a pune un hidrofor pe rețea, ca să uzi gazonul, înseamnă să îl lași pe vecin fără presiune la apă.

Care ar fi mesajul primăriei către cetățeni?

► Mesajul ar fi ca aceia care vor să își ude grădina sau gazonul să foreze un puț la mica adâncime și cu o mie de lei îl și echipeză și vor avea rețea de udat foarte eficientă în grădina proprie, fără să deranjeze pe nimeni sau să îi ia apa vecinului. O pompă de un kw consumă foarte puțin pe oră.

În următoarea perioadă a anului ce obiective mai aveți?

► Sunt aceste proiecte eligibile pe care vom încerca să le demarăm după ce vom iscăli contractele. În paralel mai lucrăm la două proiecte pe PNDL 1, e vorba de asfaltarea a 15 km de străzi și altul pentru asfaltarea a 11,3 km. Unul

are termenul de finalizare sfârșitul anului 2017, în luna decembrie, iar celălalt în 2018, în toamnă. De asemenea, am finalizat în 2017 cu finanțare din bugetul local 3,3 km de străzi și acum pregătim documentația pentru încă zece kilometri de reabilitare drumuri în comună.

Știu că mai aveți și alte obiective pe 2017...

► Da, în lucru mai am reabilitarea casei de cultură.

Cu ce finanțare?

► Cu finanțare din bugetul local și reabilitarea pieței agroalimentare. Am depus proiectul și pe PNDL2 dar nu a fost eligibil și atunci am decis să îl finanțăm din bugetul local.

De ce sunt importante aceste proiecte pentru Dumbrăvița?

► Având în vedere că localitatea s-a dezvoltat demografic foarte mult în ultimii ani, am rămas restanți la categoria drumuri. Nu am reușit să ținem pasul cu expansiunea comunei. Dacă într-o zonă a început construcția de case în primăvară, în toamnă erau deja gața. Atunci, și eu trebuie să fiu gata cu drumurile. Însă vom depune toate eforturile pentru a reuși să facem drumuri prin proiectele pe care le avem în derulare.

Știu că v-ați îndreptat atenția și către „micii legumicultori”.

► Da, în comună sunt cetățeni care cultivă legume și am decis să vin în sprijinul lor și să le fac condiții bune de valorificare a acestor produse agroalimentare necesare pentru toți locuitorii. Oamenii să poată merge la piața noastră și să găsească legume și fructe proaspete și bune.

DUMBRĂVIȚA - ZITIȘTE, PROIECT COMUN PRIVIND PĂSTRAREA TRADIȚIILOR

„Păstrarea vie a tradițiilor și obiceiurilor în patru domenii” este titlul noului proiect transfrontalier implementat, până în luna mai 2018, de Primăria Dumbrăvița, în parteneriat cu Primăria Zitiște din Republica Serbia. Constantin Nicolae, manager de proiect, a spus că vor avea loc 18 evenimente mari. Este vorba de șapte festivaluri de dans popular, o tabără de dans popular, două competiții gastronomice, trei evenimente folclorice și cinci manifestări privind păstrarea tradițiilor și obiceiurilor locale. De asemenea, se va crea o pagină web, se va edita monografia celor doi parteneri - Dumbrăvița și Zitiște și va fi lansată o carte cu rețete gastronomice tradiționale. Valoarea totală a proiectului este de 264.210 euro, din care contribuția Uniunii Europene este de 224.918 euro, comuna Dumbrăvița urmând să primească suma de 117.364 euro. Partea sârbă are 147.000 euro. „În urma raportă-

rii succesive noi primim banii ce-i vom cheltui pe activitățile culturale. Dumbrăvița are relații foarte bune cu multe localități din Serbia și din Ungaria, cu care este înfrățită. Dintre cele 12 comune care alcătuiesc municipalitatea Zitiște, este și o localitate înfrățită cu noi și avem relații foarte strânse și cu Zitiște. Participând la evenimentele culturale, ei

venind la noi, iar noi la ei s-a făcut un schimb de idei foarte intens. Oamenii s-au împrietenit și de aceea am găsit ocazia să creăm și un eveniment comun, un proiect, ca să încurajăm manifestările privind obiceiurile populare. Astfel, are loc incluziunea socială într-un cadru instituționalizat. Demn de remarcat este faptul că în toate cele 12 localități din Zitiște va avea loc măcar o activitate. „Localitatea Zitiște este înfrățită cu noi și suntem în relații foarte bune cu ei. De aceea de fiecare dată când la ei au loc evenimente, trimit invitații și către noi atât politice, cât și din punct de vedere cultural. Atunci noi dăm curs invitațiilor și mergem la ei și, invers, noi îi invităm și ei vin la noi la manifestări. Astfel, prin acest proiect legăm mai bine relațiile de prietenie și, de ce nu, vom învăța și noi să dansăm sârbește”, a spus Victor Malac, primarul Dumbrăviței.

Taxi drift și zbor cu avionul, oferite la Rally-KART DUMBRĂVIȚA 2017

DIANA MIHAI

► În 2 septembrie, în comuna Dumbrăvița a avut loc etapa a VIII-a din Campionatul de Automobilism & Karting Timiș 2017, sub denumirea „Rally-Kart Dumbrăvița 2017”, în organizarea Asociației Auto Club Rally Timiș și a Comisiei de Automobilism și Karting (C.A.K.) din cadrul Automobil Clubul Român Timiș. Au fost trei secțiuni: circuit viteză urban + drift + karting, în fiecare secțiune fiind disputate două manșe de concurs, în clasament contând manșa cea mai bună. Organizatorii au pregătit și surprize pentru public: rally experience, taxi drift și marele premiu celui mai

fidel spectator, decis prin extragerea la tombolă, un zbor cu avionul deasupra comunei. „Andrenalina dezvoltată de circuitul viteză, spectacolul maxim de drift și inocența și profesionalismul micuților kartiști a făcut ca această ediție să rămână una de referință în sportul cu motor. Tombola cu marele premiu al acestei etape, destinată spectatorilor - un zbor cu avionul deasupra municipiului Timișoara și a comunei Dumbrăvița - a fost câștigată de Marcela Șipoș din Dumbrăvița”, a explicat Ladislau Giurisici, președintele Comisiei de Automobilism și Karting Timiș, organizatorul Campionatului.

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaiia de Măureni

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Toți suntem mulțumiți de activitatea domnului primar și încercăm să îl sprijinim!

Dr. Georgeta SANDICI - medic de familie în comuna Măureni

La o scurtă analiză asupra noilor primari aleși în fruntea administrațiilor locale cu care colaborăm, prezentându-le activitatea în paginile jurnalului nostru, domnul primar Brian Filimon din comuna cărășeană Măureni pare să se bucure cel mai mult de încrederea cetățenilor în slujba cărora a fost ales. Spun aceasta, pentru că deși este un primar tânăr, cu o echipă foarte tânără, începând cu domnul viceprimar Cornel Niță, administrația a reușit demararea multor proiecte de care comunitatea are nevoie, câștigând totodată stima și recunoștința tuturor. Unul dintre proiectele pe care și-l dorește îndeplinit cât mai curând este construirea unui dispensar nou. Primăria Măureni începuse lucrările la fostul I.A.S., unde există un dispensar și o farmacie, dar Ministerul Dezvoltării a anunțat că va aloca 540.000 de lei pentru realizarea unui dispensar cu un număr de cinci cabinete medicale. Pentru a afla mai multe despre acest proiect, dar și despre condițiile activității medicale actuale, am invitat-o la dialog pe doamna doctor Georgeta Sandici, medic de familie la dispensarul comunei.

Doamnă doctor, așteptați cu nerăbdare să aveți un dispensar nou, cu cinci cabinete medicale, așa cum a anunțat domnul primar. Dar deocamdată...

► Domnul primar a primit promisiuni că va primi fonduri pentru realizarea unui dispensar nou, însă, deocamdată, Primăria Măureni ne-a făcut o mare bucurie și l-a reabilitat pe cel vechi. Momentan lucrăm foarte bine, pentru că s-au îmbunătățit foarte mult condițiile de lucru, s-au modernizat și s-au zugrăvit cabinetele, s-a schimbat tâmplăria, s-a renovat fațada, se va amenaja și un parc în fața dispensarului, ne-au făcut și o fosă septică, pentru ca până la finalizarea lucrărilor de canalizare să putem să putem lucra civilizată. Când vom avea noul dispensar, vor fi condiții mai moderne, și am înțeles că va fi construit aproape de Primărie.

Doamna Sandici, de câtă vreme sunteți medic la Măureni?

► De la terminarea facultății, din 1984. Chiar vorbeam cu domnul primar că mi-aș dori să apuc să lucrez și în noul dispensar, dar cred că voi ieși la pensie până atunci. Dar dumnealui mi-a spus că mă roagă să mai rămân măcar un an, ca să lucrez în condiții civilizate. E adevărat că până acum am lucrat în condiții total necorespunzătoare, am prins vremuri grele, dar acum sperăm să fie mult mai bine.

Cu alte cuvinte, dumneavoastră puteți face o comparație între cum arăta comuna în urmă cu câțiva ani și cum se prezintă acum, dacă s-au schimbat lucrurile în bine sau nu...

► E adevărat. Eu îl cunosc pe domnul primar din momentul în care a fost adus acasă de la maternitate, pentru că bunica dumnealui a fost asistenta mea până în ziua în care s-a

stins. Deci ne cunoaștem și sub alte relații.

Și auzim că face multe lucruri bune și frumoase de când este primar...

► Da, foarte multe. Suntem mulțumiți toți locuitorii de activitatea domnului primar, nu numai noi, cei de pe linia activității cabinetelor medicale, și încercăm să îl sprijinim și să îl susținem. Toată lumea e mulțumită de noua administrație și știm că responsabilitatea este mare și nu e o muncă ușoară.

Putem spune că vorbim de tineri cu viziune și inițiativă la Primăria Măureni? Pentru că domnul primar a adunat în jurul său oameni activi și ambițioși, și, în ciuda faptului că nu are o experiență îndelungată, dacă ne uităm la vârstă, a știut să își apropie cetățenii și să își facă apreciată echipa de către aceștia.

► Într-adevăr, domnul primar este un om luminat la minte și cu multă bunăvoință, pentru că poți fi inteligent, dar dacă nu ai bunăvoință e degeaba.

Doamna doctor, vă mulțumesc pentru timpul acordat și așteptăm cu nerăbdare să vă vizităm într-un spațiu așa cum vi-l doriți, în care locuitorii din Măureni să vină cu drag, chiar dacă ajung la medic de nevoie.

► Cu mare drag vă așteptăm, mai un pic și terminăm de pus la punct toate la dispensarul vechi renovat, dar poate curând vă vom invita la inaugurarea dispensarului nou pentru care domnul primar face eforturi și avem încredere că îl vom avea într-un viitor apropiat.

LUCRĂRILE PENTRU ILUMINATUL PUBLIC, ÎN LINIE DREAPTĂ

Primăria Măureni se apropie de finalizarea proiectului privind iluminatul public din comună, care a început pe strada principală anul trecut și pe alte zone din localitate în cursul acestei veri. Lucrările ar putea fi terminate chiar în această toamnă și toate străzile din Măureni vor fi iluminate pe led, investiția

fiind realizată cu fonduri din bugetul local, sumele investite urmând a fi recuperate prin economia ce va fi făcută la cheltuielile pentru electricitate, explică primarul Brian Filimon. „Ne dorim să transformăm comuna în una luminată și avem în plan să schimbăm toată instalația de iluminat, să venim cu iluminat pe led, așa

cum am făcut-o în zona centrală anul trecut. Este un proiect important și benefic nouă. Baniile investiți vor fi din bugetul local, momentan încercăm să ne gospodărim singuri, să ne gestionăm cât mai bine cu ceea ce avem și cred eu că împreună reușim să facem lucruri bune pentru comunitate”, spune edilul din Măureni.

„ACȚIUNILE DE VOLUNTARIAT NE UNESC ȘI ADUC SATISFACȚII PENTRU VIITORUL COMUNITĂȚII NOASTRE!”

BRIAN FILIMON, PRIMARUL COMUNEI MĂURENI

La Măureni, administrația locală a reușit să îi mobilizeze pe locuitori și să îi determine să participe în număr tot mai mare în cadrul acțiunilor de voluntariat pentru sprijinirea proiectelor aflate în desfășurare pentru

schimbarea la față a comunei. Tânărul primar Brian Filimon mulțumește public cetățenilor pentru solidaritate și pentru eforturile depuse în realizarea unui obiectiv mult dorit de comunitate, noua biserică ortodoxă a comunei, dar și pentru faptul că, deși este relativ nou la cărma Primăriei, oamenii au răspuns întotdeauna prompt la chemările sale: „Mă simt motivat și fericit împreună cu domnul viceprimar și domnul părinte, deoarece la cea de-a patra acțiune de voluntariat au participat un număr îmbucurător de persoane din comuna Măureni, tineret și oameni de toate vârstele, chiar în zi lucrătoare. Obiectivul a fost Biserica Ortodoxă din Măureni, unde s-a realizat ceea ce ne-am propus, și, cu încredere și dorință mare, sperăm că în curând vom reuși să participăm la Sfin-

tele Liturghii în minunata Catedrală dăruită de Dumnezeu! Vă mulțumim, cetățeni dragi, și vom continua aceste acțiuni de voluntariat care ne unesc și ne aduc bucurii și satisfacții pentru viitorul comunității noastre! Doamne ajută!”

PAGINĂ REALIZATĂ DE DIANA MIHAI

Foaiia de Voiteg

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

MEMORIA URMAȘILOR

BĂRĂGANUL A FOST ȘI SIBERIA NOASTRĂ

1951, trei județe ale României, 12.791 de familii, 40.230 de persoane, 2.656 de vagoane de tren și 6.211 de autocamioane; destinația – câmpia stearpă a Bărăganului. Acestea sunt coordonatele celei mai cumplite pribegii a satului românesc. În Bărăgan au murit oameni fără să se fi eliberat de frică, altora durerea încă le tulbură instinctul și toți au trăit absurdul unei închisori în aer liber.

„Deportarea, înstrăinarea forțată și ruperea legăturii sfinte cu pământul sunt nedreptăți și umilințe care nu trebuie uitate niciodată” – spune Silviu Sarafolean, președintele Asociației Foștilor Deportati în Bărăgan, filiala Timișoara.

Nici comuna noastră nu a scăpat de „Siberia României”, consăteni ai noștri din satul Folea, au trăit noaptea cumplită în care au căutat trei răspunsuri la trei întrebări: *Ce să iei și ce să lași? De ce-o fi nevoie acolo? Unde e acolo?* Consemnăm

aici, spre neuitare, numele celor deportați, din satul Folea, în Bărăgan: Petrovici Ioan, Petrovici Iuliana, Petrovici Dorica, Petrovici Nicolae, Petrovici Semenica, Jumanca Ioan, Jumanca Maria,

Jumanca Emilia, Jumanca Adriana, Crețu Ilie, Vermeșan Cechina, Cioban Ion, Cioban Aurelia, Bagiu Nicolae, Bagiu Persida, Bagiu Nicolae-junior, Bagiu Flavia, Bagiu Ion Simion, Lupu Ion, Lupu Magdalena, Lupu Ionel, Lupu Gheorghe, Meza Lazăr, Meza Solomie, Meza Lazăr-junior, Meza Maria, Meza Rodica, Lina Avram, Lina Ioan, Lina Iuliana, Lina Ioan-junior, Bucaciuc Teodor, Bucaciuc Maria, Muntean Ana, Borlovan Moise (învățător), Borlovan Iuliana, Borlovan Diana, Borlovan Doru, Wichland Petru, Wichland Maria, Scherer Engeline.

La patru ani de la plecarea lor silită, în anul 1955 începe la Folea procesul de colectivizare a agriculturii care s-a încheiat în luna aprilie 1962. Atunci lua ființă G.A.C. Gospodăria Agricolă Colectivă, iar puțin mai târziu și Cooperativa Agricolă de Producție.

URME ALE ETNIILOR VOITEGENE

BISERICA CATOLICĂ DIN CASA ROMÂNULUI

Dinu BARBU

Primii coloniști germani erau foarte credincioși, iar lipsa unei biserici i-a obligat să se roage multă vreme în aer liber. Fiind săraci, nu au reușit să-și construiască un lăcaș de cult adevărat decât la zeci de ani după ce s-au așezat în Voiteg. Puneau într-o grădină o mică cruce de lemn sculptat, așezau câteva rânduri de bănci și aveau astfel biserică în aer liber. Iarna însă i-a făcut să închirieze o cameră în casa unui țăran român (era la anul 1837). Au pus pe peretele exterior al casei o cruce de lemn și au folosit încăperea ca biserică și școală confesională.

Comunitatea catolică din Voiteg a adunat în timp bani, a cumpărat un teren și a decis să-și construiască propriul lăcaș de rugăciune.

Construcția bisericii a fost licitată la 24 aprilie 1901 și a fost atribuită unei firme din Vârșeț aparținând lui Andreas Heinrich și fiul, iar lucrările au început la 10 mai 1901. Clopotele au fost executate la turnătoria din Timișoara a lui Anton Novotny (din cele patru clopote, cel mai greu cântărea 460 de kilograme). Ceasul din turn a fost construit de maistrul ceasornicar Johann Müller din Budapesta, altarul de maistrul Johann Nepomuk Gagy din Timișoara, orga de Valentin Regenholt, iar para-

trăsnetul a fost montat de maistrul lăcătuș Arpad Leyritz. Biserica a costat peste 24.000 de coroane și a fost terminată la 2 iulie 1902, fiind sfințită în același an, la 16 noiembrie.

La anul 1930 este renovată, iar în anul 1967 localnicul Franz Scháni jr. instalează curentele electrice în biserică. La anul 1970, când preot a fost Franz Dippert, interiorul este restaurat de pictorii de biserică Johan Krebs Senior și Johan Krebs Junior.

Biserica a fost afectată grav de puternicul cutremur care a zguduit Banatul la 2 decembrie 1991, ora 10,30.

MEDICUL DE LÂNGĂ NOI

Dacă până nu demult tinerii păreau feriți de bolile de inimă, altfel stau lucrurile în prezent. Din păcate ne confruntăm din ce în ce mai frecvent cu infarctul miocardic sau moartea subită la vârste din ce în ce mai tinere. Sedentarismul, stresul, un mod de viață haotic, utilizarea substanțelor euforizante sau care influențează sinteza de proteine ar putea fi explicații pentru apariția problemelor cardiace la vârste tinere.

Foarte mulți bolnavi de inimă nu știu că suferă de o boală cardiacă și că această boală poate fi letală. Tocmai de aceea este foarte important ca la primele semne ale bolii pacientul să se prezinte la medic.

Nu este obligatoriu ca o boală cardiovasculară să debuteze cu dureri de inimă. Durerea de cap, mai ales dacă este localizată la frunte și la ceafă, durerea în gat sau între omoplați, o respirație mai greoaie, umflarea picioarelor, oboseala inexplicabilă, creșterea ficatului, apa la plămâni sau în abdomen pot fi semne ale bolii de inimă.

RUBRICA ȘCOLII

Prima zi de școală aduce cu ea schimbări importante, atât pentru copii, cât și pentru părinți. Pentru ca cel mic să plece cu dreptul în primul lui an școlar, este important să îi prezentați copilului programul unei zile la școală, precum și tot ceea ce va putea să facă odată ce dobândește noi cunoștințe la școală. Vorbiți-i cu entuziasm despre cât de interesant va fi să poată să citească și să își caute singur informații, despre colegii noi, despre învățător. De asemenea, este interesant și stimulent pentru copil să-i împărtășiți propriile voastre experiențe legate de începutul școlii. Odată obișnuit cu programul și cu mediul nou în care intră, totul va merge perfect.

Dar nu uitați: ajutați-l să își cunoască punctele forte și propriile valori, descoperiți împreună care sunt lucrurile care îi plac, aflați ce talent are copilul, comunicând deschis cu cadrele didactice de la clasă, formați-i copilului un program pentru atunci când se întoarce de la școală, dar și un program pe care să-l respectă privind rutina de seară și de dimineață, în primele zile ale copilului la școală, încercați să ajungeți mai repede cu câteva minute pentru a-l aștepta și a-l lua de la ore, învățați-l treptat să își facă temele singur, rolul dumneavoastră fiind să le verificați și să îi explicați aspectele la care se împotmolește. Ajutați-l să vadă învățătorul ca fiind un aliat și o persoană de încredere.

SFATURI CREȘTINE ALE PĂRINTELUI CLEOPA

- Părinte Cleopa, dați-mi un cuvânt de folos! i-a zis într-o zi un părinte.
- Nu uita de moarte. Moartea, moartea, moartea! Frica de moarte ne păzește de tot păcatul!

*

Către cei mai leneși zicea Părintele: „Pune hoitul, adică trupul, la treabă și mintea la picioarele Domnului, adică la rugăciune!”

Foaia de Sînandrei

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Sub administrația domnului Claudiu Coman, Sînandrei a câpătat o aură europeană Vasile TODI - Președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Septembrie, întors recent din Mărginimea Sibiului, acolo unde, spune dânsul, casele de oieri miros a pătimire, îl reântâlnesc pe președintele Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todi, în dreptul primăriei din Sînandrei. Abia ne despărțisem, dar în așteptarea domnului primar, i-am propus să accept un scurt interviu. A acceptat...

Cu ce prilej la Sînandrei?

► Am venit să-i prezint domnului primar agenda „Asociației Primăriilor din Banatul Istoric”, instituție al cărei membru fondator este.

De cât timp cunoașteți comuna Sînandrei?

► Din anii copilăriei. Eu fiind crescut în satul vecin, am avut în perioada școlară dese întreceri sportive cu colegii din Sînandrei.

Câte etape de schimbare a comunei rețineți? Asta ca să-mi dau seama cât sunteți de bătrân.

► (Râde) Am prins două etape. Cea comunistă, prelungită și după 1989 și pe aceea, pe aceasta a domnului primar Claudiu Coman. De fapt, sub administrația domnului Claudiu Coman, Sînandrei a câpătat această aură europeană. Roxana, hai să dăm Cezarului ce-i al Cezarului, acest foarte tânăr primar a schimbat într-un timp scurt înfățișarea comunei Sînandrei. A dezvoltat comuna asta, și de-a lungul și de-a latul, cum se spune. Acum câteva luni a inaugurat o investiție de mare amploare

economică, pe o porțiune de zece hectare din Zona Industrială Sînandrei, unde se va construi o fabrică de medicamente și seringi. E foarte bine că promovezi în arealul Banatului istoric faptele acestui edil. Merită!

Îl întâlnim rar la birou...

► Bravo lui, el știe că banii pentru comună nu se găsesc pe holurile și în birourile primăriei, din acest motiv este într-o continuă alergare. Cum altfel ar fi putut să procure un milion de euro pentru asfaltarea de străzi? Ba mai mult: pe lângă această lucrare, primăria mai derulează un contract, tot de un milion de euro, pentru amenajarea unor drumuri agricole. Biroul unui primar este comuna lui și Claudiu Coman știe bine asta. Cum crezi că a apărut pe perimetrul comunei Parcul Industrial Artemis, din birou? Parcul ăsta se întinde pe o suprafață de 15 hectare.

Da, un lucru lăudabil, despre care chiar domnul primar Coman spunea că: «Ne bucurăm că în decurs de doar trei săptămâni am reușit să inaugurăm două parcuri industriale. Sunt obiective extrem de bine-venite pentru comunitate, atât în ceea ce privește numărul de locuri de muncă create, cât și al taxelor și impozitelor încasate. Nu în ultimul rând, astfel de investiții sunt și o un plus de imagine pentru comuna noastră».

► Avea dreptate.

Domnule Todi, colaborați cu atâția primari, din patru județe...

► Din șase, între timp s-au mai adăugat celor din Timiș, Caraș-Severin, Arad și Hunedo-

ra, Constanța și Sibiul. Chiar în luna octombrie, în prima ei jumătate, membrii fondatori ai „Asociației Primăriilor din Banatul Istoric” se vor întâlni cu primarii din Mărginimea Sibiului la Păltiniș.

Foarte bine, spuneți-mi, ați întâlnit primari de care să fie mulțumiți toți oamenii locului?

► Nu se poate așa ceva. Întodeauna se găsește câte unul care așteaptă să vină primarul să-i tundă iarba din fața casei. Mereu vor fi cârcotași. Dar în orice domeniu ai lucra, nu poți mulțumi toți oamenii. Dar un amănunt, deloc de neglijat, primarul este cea mai eligibilă personalitate dintr-o entitate, fie ea rurală sau urbană.

Știu că ați fost invitat la multe sărbători ale comunei Sînandrei...

► Da, din păcate nu am putut fi prezent decât la foarte puține manifestări, oricum și în pregătirea acestora primarul de azi al Sînandreiului se dovedește un bun amfitrion. Dar știți ce apreciez eu mai mult la acest tânăr?

Ce?

► Caracterul. Sentimentul curat al tovarășului de drum, și când spun asta, și cu acest exemplu închei, mă refer la modul pilduitor al primarului Coman de a rămâne împotriva conducerii centrale de la București, alături de fostul nostru prim ministru, Sorin Grindeanu. Cel pe nedrept mazilit ca-n Teleorman...

Vine domnul primar...

► Până să ajungă la noi, se mai oprește cu zece oameni.

VEȘTI BUNE DE LA AQUATIM

Aquatim, operatorul nostru regional pentru servicii publice de apă și canalizare, a reușit să acceseze fonduri de dezvoltare regională în valoare de 180 de milioane de euro.

Din această sumă, în prima etapă cinci milioane vor fi repartizați pentru canalizarea localității Sînandrei, lucrările urmând să înceapă în luna septembrie 2018.

Localitățile Carani și Covaci, fiind localități cu populație sub 2.000 de locuitori, sunt eligibile accesării de fonduri europene, printr-un alt program de finanțare.

DOMNUL VICEPRIMAR IOSIF MINNICH DĂ CURS SESIZĂRILOR

Enel, care tot mai des se manifestă ca stat în stat, a adus o serie de supărări, prin indiferența angajaților săi față de obligațiile contractuale.

Astfel că în urma nenumăratelor sesizări ale cetățenilor din comuna Sînandrei, cu privire la mult prea dese căderi de tensiune electrică, domnul viceprimar al comunei Sînandrei, Iosif Minnich, s-a prezentat la sediul Enel Distribuția Banat pentru a solicita lămuriri cu privire la acest aspect.

În urma discuțiilor, reprezentanții Enel Distribuție au dat asigurări că vor lua toate măsurile necesare pentru ca în viitor întreprinderile/căderile de tensiune să nu mai creeze probleme cetățenilor din comuna Sînandrei.

Dar, ori de câte ori sunteți nemulțumiți de serviciile acestei instituții, sunați la numărul de telefon: 0256.929.

DREPTUL ELEVULUI

Dragi elevi ai comunei Sînandrei, anul școlar 2017-2018 este al doilea an în care se aplică prevederile din Statutul Elevului. Acesta a fost adoptat prin OM 4742 din 10.08.2016. Dat fiind că sunt multe prevederi noi, am decis că este necesar să vă reamintim, măcar o parte dintre acestea.

În acest articol ne vom concentra pe Drepturile Elevului. Este important ca acestea să fie cunoscute atât de către elevi, cât și de către profesori și mai ales de părinți.

Spre exemplu, trebuie să știți că notele din catalog nu mai pot fi consemnate de profesori înainte ca elevul să fie informat cu privire la acestea.

Mai trebuie să știți că elevii au dreptul de a oferi feedback semestrial cadrelor didactice care predau la clasă, prin intermediul unor fișe anonime.

Tot prin Statutul elevului, aceștia pot cere, în cadrul școlii, să le fie recunoscut dreptul la respectarea imaginii, demnității și personalității proprii, precum și la protecția datelor personale. Astfel, sancționarea elevilor sub forma muștrării în fața colectivului clasei este o practică interzisă expres prin statut.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Biled

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CEI PLECAȚI SĂ NU UITE NICIODATĂ CĂ TOT BILEZENI SUNT ȘI AȘA VOR RĂMÂNE!

CRIȘTIAN DAVID, PRIMAR AL COMUNEI BILED

Frumoasa localitate Biled, aflată la 25 de kilometri de Timișoara a fost în mare sărbătoare, în perioada 26-27 august. Primăria și Consiliul Local au marcat 90 de ani de la înființarea Formației Civile de Pompieri și respectabila vârstă de 252 de ani de când a fost întemeiată comuna. La manifestări a venit lume bună - invitați speciali din Germania și din Timiș - foști conducători ai formațiunii de pompieri din diferite perioade istorice, dar și autorități locale și județene. La asemenea evenimente mărețe era nevoie și de artiști pe măsură. Astfel, primarul Cristian David l-a invitat pe bunul său prieten, Dinu Veresejan, unul dintre cei mai mari cântăreți de muzică populară din România, alături de îndrăgiții interpreți Ilie Pașca și Ramona Miheț. Ei au susținut în cele două zile un mare spectacol folcloric, cum nu s-a mai văzut.

SPECTACOLE ȘI BAL MARE

Cristian David, tânărul și destoinicul primar PSD, a explicat semnificația manifestărilor: *Crearea Formației Civile de Pompieri a avut loc dintr-o necesitate în urmă cu 90 de ani, a fost și continuă să fie o structură foarte utilă pentru stingerea incendiilor și pentru salvarea bunurilor și a vieților oamenilor și a animalelor. De atunci a funcționat continuu și a avut multe succese. Formațiunea este prima care intervine în cazul calamităților. La sărbătorirea celor 90 de ani am avut invitați și pompieri din Germania cu care ținem o colaborare foarte bună și ne-au ajutat foarte mult în dotarea acestei structuri. În 2002, ne-a donat chiar o mașină de pompieri foarte modernă. De asemenea, i-am avut alături de noi cu acest prilej și pe pompierii din Sănnicolau Mare și din Jimbolia. Cei din Sănnicolau Mare fac parte din Inspectoratul pentru Situații de Urgență Banat și îi chemăm în ajutor atunci când situația ne depășește pe noi. Formațiunea locală are o relație strânsă cu Primăria Biled. Noi o sprijinim*

cu tot ce putem, când este nevoie. De exemplu, pe pompieri, fiind voluntari, îi scutim de diferite taxe, pentru a-i stimula să activeze în această structură. Ei acționează pur și simplu din plăcerea de a-și ajuta semenii atunci când oamenii se află în situații de urgență, a spus Cristian David. Manifestările reunite sub denumirea de Zilele Biledului 2017 au început sâmbătă 26 august, la ora 14.30, cu primirea oaspeților, iar de la ora 16.30, a avut loc evenimentul cel mai așteptat: Parada pompierilor bilezeni, dar și o demonstrație de măiestrie în centrul comunei, aplaudată cu mare entuziasm de cei prezenți. Seara s-a încheiat cu un superspectacol folcloric, unde și-a dat concursul Ramona Miheț, urmat, de la ora 21.00, de Balul pompierilor. Distracțiile au fost reluate duminică cu o puternică întrecere sportivă de handbal, la care au participat șapte echipe din județul Timiș și una din țara vecină și prietenă Serbia, care a fost

invitată special. Premiera câștigătorilor a avut loc la ora 16.00, iar în paralel s-a desfășurat și tradiționalul kerwei nemțesc. La ora 17.00, bilezenii au fost încântați de un alt spectacol folcloric, unde au participat formații de muzică și dansuri române și germane. Centrul atenției a fost formația Busuiocul Sântana condusă de Ilie și Paul Pașca, iar de la ora 21.00, celebrul Tinu Veresejan a încheiat Zilele Biledului cu un superconcert, care a atras foarte mulți cetățeni.

BANI PENTRU URMĂTORII 50 DE ANI

Trebuie să amintim că în scurtul timp de când tânărul și ambițiosul primar Cristi David este primar al localității, împreună cu echipa sa de profesioniști, a reușit să obțină finanțare de la Uniunea Europeană și din fonduri guvernamentale pentru următorii 50 de ani, la bugetul de dezvoltare. Este vorba de 256 de miliarde de lei vechi și încă trei milioane de euro prin PNDR. Sunt prioritățile de care noi avem nevoie: drumuri, apă-canal, modernizare cămin

cultural, dispensar uman, grădiniță, școală și dezvoltarea noului PUZ, a precizat David. În iunie 1927, a luat ființă Formația Civilă de Pompieri de care trebuie să spunem cu mândrie că funcționează foarte bine, după atâția ani, deși în 1990, după revoluție, majoritatea membrilor, fiind etnici germani, au plecat. Cu toate acestea am reușit să păstrăm tradiția și pentru că am ținut o relație foarte strânsă cu nemții bilezeni plecați, prin Forumul Democrat German Timiș, filiala Biled. Ne-am înfrățit cu o formațiune de pompieri din Germania, care chiar se află la Zilele Biledului invitată, a explicat Baba Gheorghe, viceprimar. Înființarea structurii de pompieri în Biled a fost o necesitate, în urmă cu aproape o sută de ani, fiindcă aveau loc multe incendii. Cetățenii au fost foarte mulțumiți pentru că aveau cine să îi ajute în caz de situații de urgență. Zilele Biledului reprezintă o prelungire a celebrei sărbători nemțești kerwei, fiindcă etnicii germani au plecat din localitate, kerwei-ul a fost transformat în Zilele Biledului, e un fel de zi de naștere a localității, a spus Adam Csonti, președintele Forumul German. Biledul se întinde pe o suprafață de 63,23 km pătrați și are acces la calea ferată și la DN6, către Vama Cenad. Colonizarea germanilor a avut loc în 1765, iar în anul 1786, s-a construit biserica. La 31 decembrie 2004, în localitate existau 1.143 de locuințe. Populația stabilă în data de 1 ianuarie 2007 a fost de 3.524 de persoane, din care 1.752 de sex masculin și 1772 de de sex feminin. Cu prilejul Zelelor Biledului, edilul Cristian David a transmis mesajul lui către cetățeni. *Le doresc tuturor La mulți ani! atât celor care sunt aici în Timiș și în România, cât și celor care se află în alte țări. Cei plecați să nu uite niciodată că tot bilezeni sunt și așa vor rămâne. Biledul are 252 de ani de la înființare și avem de ce să ne bucurăm la o asemenea vârstă seculară, iar de-a lungul istoriei a trecut prin multe greutăți și iată că a reușit să le învingă pe toate și am ajuns cu succes în anul de grație 2017.*

PAGINĂ REALIZATĂ DE GHEORGHE MIRON

Foaia de Deta

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

CAMPIONATUL MARACANA, O TRADIȚIE A ORAȘULUI DETA

Ada MAXIM

Campionatul Maracana este o tradiție a orașului, acesta fiind organizat în fiecare an de către Consiliul local și Primăria orașului Deta. Începutul primei luni de toamnă a adus amatorilor de minifotbal din Deta ocazia să confrunte pe teren sau după caz, să urmărească evoluțiile unor echipe deja cunoscute la nivelul orașului nostru. Astfel, în 9 septembrie a avut loc o nouă ediție a Campionatului de minifotbal Maracana 2017 – juniori, în aplauzele a zeci de spectatori și susținători ai micilor fotbaliști. Campionatul Maracana este destinat

selecției unor talente sportive, iar, ca de fiecare dată, și în acest an s-a remarcat prin fair-play și un nivel deosebit de pregătire al echipelor participante, fiecare jucător care a intrat pe teren dovedind aplecarea către performanță. Echipele dornice de afirmare și împărțite în două grupe au jucat faza grupelor, semifinalele, finala și meciul pentru locurile III-IV. Competiția s-a bucurat de mult interes din partea publicului spectator, motivând astfel decizia Primăriei și a Consiliului Deta de a sprijini și a aloca fonduri pentru această activitate și în anii următori.

„CE MICĂ-I VACANȚA MARE!”

Prof. ANCA LUMINIȚA EFTENIE

Așa spune un cântec mai vechi și, cu siguranță, o mulțime de copii regretă sfârșitul perioadei dedicate odihnei și relaxării, însă începerea anului școlar nu trebuie să aducă tristețe. E suficient să ne gândim la întâlnirea cu prietenii, la premiile câștigate, la excursiile făcute, la notele mari obținute în urma evaluărilor, la articolele publicate în revista școlii și entuziasmul revine îndată, dragi

elevi. Priviți acest nou an ca pe o provocare și o oportunitate de afirmare a capacităților, aptitudinilor și competențelor voastre. Vă vor fi alături cadrele didactice, iar împreună veți învăța tot ce este cuviincios și bine. Fiți receptivi și deschiși pentru că volumul de cunoștințe, abilități, idei și sentimente obținut în perioada școlii îl veți purta cu voi toată viața! Nu uitați că educația autentică se bazează pe toleranță, respect, responsabilitate și bun simț ca valori fundamentale.

Doamna director Letiția Ana Morariu și doamna director adjunct Simona Rădoi ne informează că avem o școală modernă, primitoare, curată, dotată cu tehnologie performantă în domeniul educațional, clădiri bine puse la punct și baza materială corespunzătoare cerințelor unui învățământ de calitate. Prin urmare, implicați-vă, așa cum ați făcut de-a lungul anului precedent, în problemele școlii și în propria educație, căutați să fiți utili celor din jur și responsabili în tot ceea ce faceți.

Școala noastră se mândrește cu rezultatele elevilor săi, dar și cu activitățile, concursurile și examenele naționale organizate la nivel instituțional. Pe lângă sesiunea din lunile iunie-iulie (ce cuprinde Testele Naționale și probele de evaluare a competențelor lingvistice și di-

gitale), am mai organizat și probele orale ale examenului maturității în luna august. Cele patru note de zece la examenul de Bacalaureat, obținute de elevii noștri (Ursuț Monica, Szemenyk Alexandru, Nicola Ana și Vișan Minel) trebuie să fie privite ca finalități reale, tangibile de către colegii lor mai mici. E nevoie de multă muncă, ambiție, răbdare, luciditate și putere de autoevaluare obiectivă. Oare cine va reuși? Închei prin a ura succes în noul an școlar tuturor elevilor noștri, sănătate, putere și dorință de muncă, interes pentru învățatură, spirit competițional și mult fairplay în toate activitățile lor.

DIN ÎNCEPUTURILE ISTORIEI ORAȘULUI

Ada MAXIM

Așezarea Deta este atestată documentar în 1360 sub denumirea de Ded (Dedul Mic - Ghedu), ca aparținând nobilului maghiar Petrus de Deed. În 1446, apare în documentele medievale ale vremii ca proprietate a lui Nicola Jobagyi Matko, iar în 1496 ca proprietate a contelei Mihai Csaki. În 1597, localitatea este donată de principele imperial Sigismund Báthorynului fiului său, George Marnachovit. În 1718, după ce Banatul devine provincie austriacă, localitatea trece în districtul Ciacova, apoi în districtul Timiș. În 1725, sunt colonizați germani din Renania și Bavaria și francezi din Lorena și Alsacia, iar denumirea localității se transformă din Dedul Mic (Ghedu) în Deta. Tot atunci sunt

aduși fermieri și meșteșugari experimentați, în special italieni. În 1738, localitatea este pustiită de cetele de țărani răsculați din Gătaia, fiind repopulate apoi cu coloniști aduși din satele Berecuța și Denta. În 1763, sunt colonizate familii de italieni din zona orașului Milano și germani din Alsacia și Lorena, ajungând în părțile Detei și băjenari din Vărădia (Caraș-Severin) fugiți de teama turcilor. În 1810, Deta este ridicată la rangul de oraș-târg de către împăratul Francisc I de Habsburg, păstrându-și această calitate până la sfârșitul secolului al XIX-lea. În 1867, după încorporarea Banatului la Ungaria, s-a înființat plasa Deta, cu 13 comune, care aparțineau de comitatul Timiș, pentru ca, în 1968, Deta să devină din nou oraș.

Din albumul cu poze al primăriei orașului Deta

Vizita delegației orașului Seeham din Austria. La sosire, oaspeții au fost întâmpinați de către domnul primar Petru Roman și conducerea Spitalului Orășenesc Deta.

Foaia de Topolovățu Mare

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

VIZITA ÎNALTPREASFINȚITULUI PĂRINTE MITROPOLIT, REPREZINTĂ PENTRU TOȚI LOCUITORII COMUNEI, O DEOSEBITĂ ONOARE

Ovidiu DOȚA, PRIMARUL COMUNEI TOPOLOVĂȚU MARE

sfințitul Părinte Mitropolit, coboară din mașină la ora 18 după cum a promis oficialităților. Întâlnirea cu președintele meu, îi oferă prilejul, să-l îmbrățișeze cu dragoste frățească. Mă uit atentă în ochii amândurora și trebuie să recunosc că rar mi-a fost dat să văd atâta sinceritate a prieteniei.

*

E atâta liniște în satul Iosifalău în clipa în care Părintele Mitropolit se pregătește să rostească cuvântul de salut, încât pot auzi razele soarelui împletindu-se în amurg. Și spune Înalțul Părinte:

„Domnule primar, domnilor deputați, dragi părinți, iubiți copii, frate Vasile, semnul acestei sfinte cruci, este un semn de biruință. Să de-a Dum-

zească satul acesta, pe toți cei ce locuiesc întrânsul, să vă păzească Dumnezeu de toată reaua întâmplare, de tot ce ar putea fi rău pe lumea aceasta, pentru a putea trăi în pace, muncind cinstit, câștigându-vă pâine cea de toate zilele pentru dumneavoastră și pentru copiii pe care vi i-a dat Dumnezeu.

Dragii mei, ne aflăm astăzi în plină sărbătoare închinată Maicii Domnului, pe care o rog să păzească satul acesta, ocrotindu-vă pe toți, ca și cum ați fi fiii ei. Maica Domnului a cărei adormire o prăznuim noi astăzi.”

*

La Iosifalău, unul din satele comunei Topolovățu Mare, creștinii prăznuiesc „Adormirea Maicii Domnului”. Urmând invitația domnului primar, ajung, alături de președintele meu, domnul Vasile Todi în locul unde, acum mai bine de un veac, coloniștii germani, originari din Elisenheim, puneau piatra de temelie a acestei așezări căreia administrația maghiară avea să-i dea numele de Ioszeffalva.

nezeu ca semnul acestei sfinte cruci, așezată aici la 135 de ani de la întemeierea acestei comunități, să fie un semn de biruință, cum că, satul acesta nu se va stinge. Cum că satul acesta nu va pieri, și nu va pieri, întrucât oamenii săi și-au pus nădejdea în sfânta cruce, și iată păstrează acest simbol prin care Hristos a biruit o lume și prin care dâșii vor birui cele ale timpului.

Domnule primar, cu toate că nu este centru de comună, satul acesta aparținător de comuna Topolovăț, prin felul frumos în care se arată ve-

La intrarea în curtea cea mare a școlii, grupuri de copii, din Deta, Variaș, ori Timișoara, îmbrăcați în portul popular reprezentând etniile cărora aparțin, deschid sărbătoarea rugii, strâns ținându-se de mâini în ritmul muzicii din Banat. În fruntea lor, cu banderola tricoloră, în portul popular al locului, domnul profesor Ovidiu Doța.

Într-un moment de pauză îmi spune: „Domnișoară, vizita Înaltpreasfințitului Părinte Mitropolit reprezintă pentru toți locuitorii comunei Topolovățu Mare o deosebită onoare. Îi mulțumesc și pe această cale a jurnalului pe care îl onorează ca președinte de onoare.”

Satul și-a schimbat total înfățișarea. Drumurile sunt asfaltate, a apărut chiar și un sens giratoriu în centrul său. Îl întreb pe Vasile Todi, cum vede această schimbare. „Dumnezeu a binecuvântat, în sfârșit, Topolovățul cu un om capabil să-i redea aura de odinioară. Domnul primar Ovidiu Doța va rămâne, prin faptele sale, la loc de cinste în monografia localității.” Aș mai dori să-l întreb ceva, dar lumea a început să se așeze în ordine, civilizată, în apropierea crucii ridicată pentru a marca 135 de ani de atestare documentară a satului, așteptând sosirea unui oaspete de vază: Părintele Mitropolit Ioan al Banatului istoric.

Cu punctualitatea binecunoscută, Înaltprea-

derii, mă face să cred că multe comune din țară și-ar dori să atingă un asemenea nivel de dezvoltare. Și este de apreciat faptul că vă îndreptați privirea, interesul și inima și spre așezările mai mici din comuna dumneavoastră. Bunul Dumnezeu să binecuvânteze hotarele dumneavoastră, mulțumind bunului Dumnezeu că a îmbelșugat, holdele de aur ale Banatului și anul acesta, semn că Dumnezeu nu ne-a părăsit, îngăduind să avem și în acest an, o bucată de pâine pe masă.

Și având asigurată bucată de pâine, vreau să cred că se va găsi și un pumn de făină să se facă o prescură pentru Sfânta Liturghie. Dumnezeu să pă-

Foaiia de Victor Vlad Delamarina

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Urez tuturor elevilor comunei mele rezultate bune și foarte bune în noul an școlar

Ioan CARDAȘ - primar al comunei V.V. Delamarina

În drumul meu spre comuna V.V. Delamarina, fac un popas scurt la marginea Buziașului. În dreapta mea, nu departe, țigani descântă zorii zilei de toamnă la căldura focului de șatră. Văzându-mă privind către căruțele cu coviltir o bătrână se apropie de mine strigându-și sora: „Mărie, vino fă-ncoa că am o coconiță să-i dai dă dor!” Râd. Urc repede la volan, și până în fața primăriei din V.V. Delamarina, nu mai opresc. Norocul meu că am pornit neînsoțită de președintele Vasile Todî, care îi iubește peste măsură: „Cu iluziile lor bine ascunse în ghioc, cu fetele lor frumoase mirosind a pământ reavăn, cu bătrânii cărora aburul de poame acre le parfumează amintirea, țigani draga mea, cunosc ca nimeni altcineva, puterea infinitelor metamorfoze.” O fi, dar eu zoresc spre întâlnirea cu domnul Ioan Cardaș, primarul comunei V.V. Delamarina.

Vă văd foarte bucuros, domnule primar!

▶ Sunt cu adevărat bucuros! Domnișoară Roxana, cum să nu fiu bucuros când chiar azi am primit confirmarea că tinerii noștri din comună, 24 la număr, tineri fermieri până în 40 de ani, au depus proiecte în domeniul legumiculturii, în valoare de 40.000 de euro fiecare și toate s-au aprobat?

De unde ați venit?

▶ Din localitatea Herendești și localitatea Petroasa Mare unde am fost cu un inginer topograf.

De ce?

▶ Pentru că avem în derulare un proiect cu Aquatim.

Proiect care prevede ce?

▶ Prevede forarea a două foraje noi, o stație de tratare a apei și una de pompare a apei pentru satele V.V. Delamarina, Herendești și Petroasa Mare. To azi, m-am întâlnit și cu cei de la Aquatim, cu care am localizat cele trei locații pentru stația de pompare.

La ce valoare se ridică acest proiect?

▶ La, aproximativ desigur, 2.900.000 de euro. Un proiect care odată împlinit va duce la o creștere a calității apei.

Pe ce perioadă vedeți derulat acest proiect?

▶ Pe trei ani de zile.

Și câte foraje veți avea?

▶ Vor fi două foraje.

Cu ce lungime a conductelor?

▶ Conductele de aducțiune vor însuma, aproximativ, 2,5 km.

Și cele de transport?

▶ 12 km.

La câte stații de tratare?

▶ O stație de tratare, cinci rezervoare noi, cinci stații de pompare și trei stații de clorinare.

Domnule primar, ca să fim pe înțelesul tuturor, vă rog să-mi permiteți să fac cunoscut cititorilor noștri neavizați cu termenii tehnici, că prin clorinare sau clorizare trebuie să înțeleagă procedeul de sterilizare a apei cu clor.

▶ Apreciez interesul dumneavoastră pentru cititori. Felicitări!

Vă mulțumesc. În aceeași ordine de idei, veți avea astfel asigurat necesarul de apă?

▶ Evident. Dar la fel de important cu a asigura necesarul de apă, este să asigurați și calitatea apei.

Domnule primar, până să ajung la primărie, am văzut o activitate furnicărească, să-i spun astfel, pe ulițele comunei.

▶ Da, se lucrează la pietruirea străzilor în această perioadă pe localitățile Visag, Herendești și Petroasa Mare. Urmând ca din toamnă să trecem la pietruirea drumului Lugoj-Petroasa Mare.

Am trecut prin Herendești și am văzut...

▶ Ați văzut ceea ce dorim să terminăm până la sfârșitul acestei luni, adică un teren de sport multifuncțional.

Școlile, domnule primar?

▶ Toate, domnișoară Roxana, sunt pregătite pentru a primi elevii. Și privind datele programului operațional, în curând vom trece la reabilitarea energetică a școlii din comună.

Domnule primar, în România de azi, o problemă cu șanse greu de rezolvat, este aceea a transportului elevilor spre unitățile de învățământ.

▶ La noi această problemă este rezolvată de mult. Transportul elevilor funcționează foarte bine pe toate cele trei rute.

Adică?

▶ Petroasa Mare-Herendești-Lugoj, Pădureni-Honorici-V.V. Delamarina-Lugoj și a treia rută, Visag-V.V. Delamarina-Lugoj.

Gratuit?

▶ Da, elevilor li se asigură gratuit transportul. Și dacă tot vorbim despre școală în chiar luna începerii ei, țin să urez tuturor elevilor comunei mele rezultate bune și foarte bune în noul an școlar.

FARMACIA DIN GRĂDINĂ

ROZMARINUL COMBATE DEMENTA ȘI CREȘTE MEMORIA CU 75%

Rozmarinul este o plantă populară, de obicei folosită pentru diferite feluri de mâncare, garnituri, datorită mirosului său unic, plăcut. Cu toate acestea, oamenii de știință confirmă că această plantă poate fi mai utilă în tratarea demenței și a Alzheimerului.

Studiile au arătat că rozmarinul are efecte puternice în cazul pierderilor de memorie și la debutul încetinirii mentale.

Concluziile acestor studii dau speranța că rozmarinul poate fi un remediu natural puternic pentru demență și Alzheimer. Prin urmare, pentru stimularea performanței creierului, trebuie doar să luați o gură de rozmarin!

RUBRICA MINORITĂȚILOR NOASTRE

POPULAȚIA UCRAINEI ESTE A PATRA CEA MAI EDUCATĂ DIN LUME

Consătenii noștri ucraineni au sărbătorit la sfârșitul lunii trecute - 24 august - ziua independenței (ziua națională) și acesta este un prilej numai bun pentru ca noi să aflăm câteva curiozități despre țara care se învecinează cu noi.

Ucraina este țara cu cea mai întinsă suprafață din Europa (dacă nu se ia în calcul Rusia care nu se află în întregime în Europa), însă are mai puțini locuitori decât Franța sau Germania.

Prima lampă cu gaz a fost inventată în Lviv, Ucraina.

Prima constituție din lume a fost scrisă și adoptată în Ucraina în 1710. Acest document a fost primul care a separat cele trei puteri în stat.

Cea mai adâncă stație de metrou din lume se află în Kiev, la o adâncime de 105 metri. A fost construită în 1960 cu scop militar.

Populația Ucrainei este a 4-a cea mai educată din lume.

DREPTUL DUMNEAVOASTRĂ

ATENȚIE CU SLUJBELE LA PRIVAT

Salariile românilor care lucrează la privat ar putea scădea la anul cu 20 de procente. Și asta, pentru că Guvernul vrea că de la 1 ianuarie numai angajații să achite contribuțiile la pensie și sănătate, nu și angajatorii ca acum.

În prezent, contribuțiile salariatului la pensie, sănătate și impozitul sunt reținute din salariul brut.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaia de Vermeș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

VERMEȘUL E PĂMÂNT BINECUVÂNTAT

ION IACOB DAMIAN, PRIMARUL COMUNEI VERMEȘ

August 2017, se schimbă-n rouă man-tia nopții și, departe, codrii falnici ai Vermeșului se leagănă-n cetini, de o măreție neclintită. Am plecat în zori din Timișoara înspre Dudeștii-Noi, unde președintele meu își petrece toate lunile de vară ascultând în nemărginirea câmpiei eternitatea tăcerii, gândind să fie punctuală și la Hramul Bisericilor Adormirea Maicii Domnului din Ersig și Izgar, sate aparținătoare comunei Vermeș, așa cum voi fi și în celelalte așezări aflate în zi de praznic.

OAMENII VERMEȘULUI FAC FALĂ BANATULUI DE MUNTE

- Îmi plac întâlnirile cu domnul Damian, un om a cărui stare de bucurie este molipsitoare, îmi spune domnul Todî în clipa în care urcă în mașină. Roxana, am atâția prieteni în comuna lui. Unii au plecat demult și au tras brazdă adâncă în istoria recentă a Timișoarei. Și când spun asta mă îndrept cu gândul la ilustra personalitate a domnului Prof. Dr. Ioan Lighezan, a fiului său Florin Lighezan, șef de promoție cu Diplomă de Merit! La Pătru Lighezan, prietenul meu mai vârstnic. Pe unde calcă Pătru Lighezan încă mai miroase pământul a petrol. Ce familie, draga mea, ce neam extraordinar și neamul acesta al Lighezanilor. O dinastie!

Mă uit în ochii lui, în care se întrepătrund toate zodiile prieteniei, reflectând la cât de important e omul cu care te însoțești...

Brusc se-ntoarse:

- Dar să știi, Roxana, că sunt și valori care au rămas acasă să slujească lângă temelia acestui sat. Petre Lațcu, de pildă, fratele meu Pătru, dascălul de fizică și director de școală aproape o jumătate de veac. Pătru, fecior al Vermeșului, și ce fecior... Acum, pe cei doi genunchi ai săi, își leagănă două bucurii: Maria și Alexandru. În luna în care va apărea materialul tău, Pătru va destuba o glajă de răchie veche pentru a închina. Are de ce, doamna lui Maria, dascăliță de matematică, își va serba ziua nașterii. Pătru e născut în 2 iunie, doamna în 5 septembrie. Ce familie binecuvântată!

- Despre domnul Teacă nu-mi spui nimic?

- E-e-e, de la acest om am băut eu primul „deț” de răchie de Vermeș. În vatra casei lui este mereu aprins focul omeniei. Bărbat cu familie frumos ancorată în datini. Prieten sincer și neobosit slujitor al vieții artistice cărășene. Da, oamenii Vermeșului fac fală Banatului de munte. Păcat că o strâmbă împărțire teritorială a luat Vermeșul de lângă câmpia timișană. Răchia Vermeșului se întovărășește bine numai cu gulașul pustanilor.

Am zăbovit îndelung și frumos pe Dealul Silagiului... Urcând în mașină, îi pun colegului meu doina lui dragă din „Căraș”: „De la doi ochi ca otava”.

VERMEȘUL CLOCOTEȘTE AZI ÎN BUCURIA MUZICII

Ne apropiem de Izgar, în urmă cu un secol,

aici dr. Iacob Parneu avea o moară de apă. Și tot aici funcționa „uloinița” ungurului Kovacs, cizmăria neamțului Stoll, fierăria cehului Ilie Siska și româncă Rozalia Bodor, moașa satului, ajuta la venirea pe lume a pruncilor. Ce vremuri...

E ora când soarele se încoronează cu razele amurgului. De la intrarea în sat se simte, se aude, se respiră pretudindeni bucuria zilei de sărbătoare. La ieșirea din sfânta Biserică, domnul primar Ion Iacob Damian, alături de Preacucernici Părinți, înconjurat de tineri în port popular, se îndreaptă, cu pas tineresc, vesel, spre locul de joc. Zărindu-ne, se îmbrățișează cu președintele meu, spunându-mi: „De aici ne vedem la Ersig. Roxana, Vermeșul clocotește azi în bucuria muzicii. Oamenii Vermeșului, harnici și gospodari, știu să se bucure în zi de sărbătoare. Vermeșul e pământ binecuvântat.”

Și cântă „muzăca”, adică formația condusă de Daniel Secoșan și Simion Moise. Ansamblul Vermeșana deschide ruga, alături de preoții parohi, de domnul primar Ion Iacob Damian și toți cei dragi. S-a dat startul la distracție și voie bună timp de două zile.

La Ersig, formația condusă de Dana Ivan se aude până hăt departe. *Zăc săxăfonili turbace...* Petrec oamenii Banatului.

Foaia de Coșteiu

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Nimic nu e greu când muncești pentru și cu oamenii comunei tale

Petru CAREBIA - primar al comunei Coșteiu

Ziua de toamnă când pornesc spre comuna Coșteiu are un prim adevăr: surâsul soarelui din capcana norilor pufoși. E doar septembrie, luna când poveștile încep să se așeze în faguri și frunza de fag se luminează cu sânge și tristețe fără asemănare. Drumul, de la Recaș la Coșteiu, este frumos ca un vitraliu. Iar dialogul pe care l-am înșiruit, cu domnul primar, îl puteți citi mai jos.

Domnule primar, ne revedem... Cu ce vești ne întâmpinați?

▶ Avem în septembrie Festivalul interjudețean, pe care îl legăm, un pic, de sărbătoarea unei părți a locuitorilor comunei Sâlha.

Dacă tot ați amintit de festivalul din luna aceasta, trebuie să remarc, cu plăcere, faptul că ori de câte ori se vorbește despre viața culturală a comunei Coșteiu, atât în comună, cât și în orașul reședință de județ, se menționează cu admirație, numele doamnei Lili Carebia.

▶ Sunt de acord, chiar dacă nu se cade să vorbesc eu despre meritul, real, al soției mele

în munca de coordonare artistică a Ansamblului Florile Stăvilărilor...

Fără dânsa, se spune în comună, acest ansamblu nu ar fi existat!

▶ E adevărat. S-ar fi destrămat. Mă surprinde și azi, după atâția ani de implicare în această activitate, bucuria și răbdarea pe care soția mea o arată în munca ei cu tinerii membri ai ansamblului. Da, Lili este sufletul acestui ansamblu.

Știu că au și din partea Consiliului Local și al Primăriei comunei Coșteiu un sprijin constant.

▶ Roxana, nu numai lor le acordăm sprijinul nostru modest, ci și celor care activează în domeniul sportiv, precum și altora care duc, cu fală, numele comunei noastre. Hai să fim obiectivi, felul în care Ansamblul „Florile Stăvilărilor”, face cunoscut numele comunei noastre, dincolo de hotarele ei, ne face cinste. Cultura, arta și sportul rămân ambasadori de neegalat. Iar eu rămân un fan al acestor ambasadori ai frumosului. Draga mea, administrație fără cultură nu se poate, asemenea cultură fără sprijin din partea autorităților nu poate exista.

Fotbalul, domnule primar...

▶ Sunt foarte mulțumit de evoluția tinerilor jucători, motiv pentru care le acordăm tot sprijin

nul, legal, pe care ni-l putem permite. Le-am creat o bază sportivă cu dotările necesare unei bune pregătiri, cu mențiunea că, la noi această ramură sportivă, fotbalul, se practică din dorința de competiție a tinerilor, fără a ne propune evoluții în eșaloanele superioare. Aici se practică fotbalul cel mai frumos, cel din plăcere, fotbalul cu adevărat amator, cel care face deliciul spectatorilor.

Știu că sunteți o prezență constantă pe marginea terenului la meciurile lor.

▶ Nu la toate, pentru că, după cum știți și dumneata, eu sunt o prezență duminicală, în sensul nelipsit de la Sfânta Biserică, ori prezența mea în strană, de multe ori, nu-mi lasă timpul fizic să ajung și alături de tinerii echipei.

Aveți un trecut în strana Bisericii.

▶ O da, urmez bunicului meu, cantor în comuna Obreja, satul Var.

Domnule primar, aveți și școala de cantori.

▶ Da, e adevărat.

Faceți parte și din Consiliul Bisericesc.

▶ Da, și astfel sunt mai aproape de cele necesare Sfintei Biserici, sprijinind, după puterile mele, cerințele Preaonoraților Părinți. Biserica e Casa lui Dumnezeu!

Rubrica școlii

PRONUMELE REFLEXIV

Dragi elevi ai școlii din Coșteiu, la început de nou an școlar, vă propun să ne reamintim despre pronumele reflexiv, cel care

însoțește întotdeauna un verb și ține locul obiectului asupra căruia se exercită direct sau indirect acțiunea verbului.

Exemplu: Marius se spală pe mâini.

Pronumele ține locul substantivului cu funcție de subiect, Marius, deci are aceeași persoană și același număr ca și subiectul, și arată că acțiunile verbului spăla se exercită asupra autorului acțiunii (asupra subiectului Marius).

Pronumele reflexiv are forme proprii numai pentru persoana a III-a, cazul acuzativ și dativ. Pentru persoana I și a II-a se folosesc formele pronumelor personale.

Succes în noul an școlar!

DREPTUL DUMNEAVOASTRĂ

INDEMNIZAȚIA PENTRU CREȘTEREA COPILULUI

Începând din septembrie 2017, indemnizația aferentă concediului pentru creșterea copilului are din nou o limită maximă. În acest context, important de precizat este că absolut toate indemnizațiile sunt plafonate de luna asta, adică inclusiv cele stabilite în perioada în care n-a existat o limită maximă.

De luna asta, indiferent că este vorba de părinții care abia acum încep să primească indemnizația de creștere a copilului sau de cei cărora deja li s-a stabilit acest drept începând

din iulie 2016, suma lunară plătită de autorități poate fi de maximum 8.500 de lei.

Cu alte cuvinte, toate indemnizațiile ce deja sunt plătite în prezent și cele care vor fi achitate în viitor trebuie să respecte acest plafon.

Concediul și indemnizația pentru creșterea copilului pot fi solicitate de oricare dintre cei doi părinți ai unui copil. Acesta se acordă până la împlinirea de către copil a vârstei de doi ani (sau trei ani, în cazul copilului cu handicap).

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Birchiș

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: Aceasta este Biblia Banatului!

† Ioan

Localitățile comunei Birchiș s-au schimbat mult de la venirea domnului primar Guțu

Ing. Ovidiu TODORESCU

Des din parcul castelului din Căpâlnaș, în depărtare munții suindu-și libertatea-n cer; mai aproape Mureșul cu temelia clătinată de arșiță, îndreptându-mă spre Birchiș, satul reședință de comună. Cel mai tânăr sat din cele patru care alcătuiesc comuna. Birchișul datează din anul 1596, Căpâlnaș din 1369, Ostrov din 1169 și Virișmort din 1374. Fiecare cu povestea sa, demnă de o monografie frumoasă.

La intrarea în comună, domnul ing. Ovidiu Todorescu.

Pe teren, cum se spunea odinioară, domnule inginer.

▶ Da, pentru că urmăresc activitatea de cadastrare a terenurilor.

Cu ce ați început?

▶ Cu imobilele care se află în „Cartea Funciară”, în extravilan, la Căpâlnaș și Ostrov. Dorind ca în acest an să terminăm operațiunea de cadastru în aceste localități. Și anul viitor vom continua cu Birchiș și Virișmort.

Când ați terminat facultatea?

▶ În anul 2003, am terminat Facultatea de Zootehnie din cadrul „Universității de Științe Agricole a Banatului”.

Președintele meu, Vasile Todi, are un bun prieten, dascăl al acelei Universități. Un om, un savant pe care l-a premiat la «Gala Premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric», ținută la Teatrul «Ioan Slavici» din Arad.

▶ Da, pe domnul Profesor Dr. Ioan Vintilă.

Exact, sunteți bine informat. Cum se explică faptul că nu ați rămas în Timișoara sau în apropierea ei?

▶ Nu am rămas în Timișoara pentru că am dorit să mă întorc în Căpâlnașul meu natal. Aproape de Căpâlnaș, la Lipova, am absolvit și liceul.

Ca inginer-consilier la Compartimentul Agricol, aveți...

▶ Relații cu APIA, cu Direcția Agricolă, cu Oficiul de Cadastru, etc.

Sunteți aici în primăria din Birchiș, din ce an?

▶ Din anul 2003. Adică din anul în care am terminat studiile universitare.

Domnule inginer, care este îndeletnicirea permanentă a locuitorilor din satele comunei Birchiș?

▶ Agricultură. Agricultură și creșterea animalelor.

Cum stați ca număr al animalelor?

▶ Avem pe raza comunei în jur de 6000 de capete de ovine, 500 de capete de bovine, 300 de cabaline.

Păsări?

▶ În jur de 7000.

În creștere față de anii anteriori?

▶ Nu, din păcate, în scădere.

La care din efective?

▶ La bovine și cabaline.

Care este motivul care a determinat această scădere, domnule inginer?

▶ Domnișoară, motivul determinant este acela al populației îmbătrânite și al migrației tineretului.

Populația îmbătrânită, dar comuna arată destul de tânără...

▶ Asta pentru că localitățile comunei Birchiș s-au schimbat mult de la venirea domnului primar Guțu.

Ce a dus la această schimbare?

▶ Lucrările s-au făcut foarte multe lucrări. Dacă amintesc doar asfaltarea străzilor, reabilitarea Căminelor Culturale, reabilitarea școlilor, a dispensarelor, toate acestea duc la întinerirea,

cum spuneți, a comunei noastre.

Revenind la scăderea efectivului de animale, suprafața de pășune s-a diminuat?

▶ Nu, pășune există, avem peste 1300 de hectare de pășune, pășune închiriată crescătorilor de animale.

Cu 500 de capete de bovine, dacă am avea o medie de 20 de litri de lapte, avem aproape 10.000 de litri pe zi. Sigur, o cantitate aproximativă, știut fiind că hrana și rasa determină cantitatea, dar cu aproximație am zis, dorind să vă întreb, ce fac oamenii cu această producție? Întâmpină ei greutăți în vânzarea laptelui?

▶ Da, neexistând un punct de desfacere al laptelui, ca în majoritatea localităților din mediul rural al României, sigur că întâmpină greutăți.

Nici oierii, domnule inginer, nu o duc mai bine cu lâna oilor la vânzare.

▶ Acum a apărut pentru oieri o lege care le acordă o subvenție minimală de trei lei pe cap de oaie.

Puțin.

▶ Puțin, dar măcar își scot cheltuielile cu tunsul.

A fost un an secetos...

▶ Foarte secetos, din acest motiv ne ocupăm acum și de dosarele deschise pentru recuperarea pagubelor determinate de seceta din acest an.

Vor beneficia de ajutor și cei care nu au aplicat o tehnologie corectă?

▶ Cei care nu au aplicat o tehnologie corectă, nu cred că vor putea beneficia de ajutor. Dar nu vreau să încheiem fără a nota că pentru buna derulare a activității de cadastrare e necesar ca locuitorii comunei să vină, la sediul primăriei, cu „Titlul de Proprietate”, cu „Contractul de Vânzare Cumpărare” și cu actele de stare civilă, dacă nu este făcută moștenirea.

Rubrica școlii

VEȘTI BUNE PENTRU ELEVII DEFAVORIZAȚI

Anul acesta, aproximativ 365.000 de copii defavorizați vor primi rechizite școlare. Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate 2014-2020 (AM POAD) a lansat un ghid pentru un proiect în valoare de 6,75 milioane euro, bani care ar trebui să fie folosiți în acest scop. Proiectul vizează creșterea participării la cursuri a elevilor fără posibilități materiale și prevenirea

abandonului școlar.

CINE VOR FI BENEFICIARII?

Beneficiarii acestui proiect, vor fi cei aproximativ 365.000 de preșcolari și școlari care sunt în întreținerea familiilor al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, realizat în luna iulie a fiecărui an, este de maximum 50% din salariul de bază minim brut pe țară.

Măsura beneficiază de o alocare totală de 27

milioane euro pentru întreaga perioadă de programare, bani care pot fi folosiți până în 2023. Din totalul alocării, 85% reprezintă sprijinul Uniunii Europene, iar 15% reprezintă contribuția națională.

Apelul de proiecte aferent acestui ghid va fi deschis în sistemul informatic MySMIS începând de luna aceasta.

DIN ZESTREA COMUNEI NOASTRE

Nu pot pleca din Birchiș, fără a completa munca mea de deplasare cu o strigătură a locului. A locului pe care frumusețea deosebită a portului popular împletită armonios cu o măiestrie interpretativă deosebită, au făcut cunoscută localitatea ca fiind în fruntea celor ce valorifică bogăția cântecului și jocului străbun:

Dragu-mi-i cu cine joc

Că miroase-a busuioc.

C-o-nvățat-o maică-sa.

Dragu-mi-i cu cine sâr

Suce fata pă sub mână

Că miroase-a călăpăr.

Să nu uite-o săptămână.

Astă fată joacă bine

Suce fata de trei ori

Și mă-nvăț și pă mine.

C-are ochii negrișori.

Astă fată și juca

(SURSA: DOMNICA FLORESCU – Birchiș)

Muzeul de lângă noi

Interior de casă de la începutul secolului al XIX-lea din satul Căpâlnaș comuna Birchiș. Interior care poartă amprenta femininului, prin eleganța expunerii și armonia cromatică a textilelor de interior: decorul sărbătoresc vesel și luminos se profilează elegant pe albul de var al pereților și dă suplețea de care are nevoie mobilierul greu, din lemn masiv, propriu vechilor interioare.

PAGINĂ REALIZATĂ DE ROXANA FURDEAN

Foaiia de Aquatim

Să dea Dumnezeu ca cineva, adunând jurnalul „Banatul” foaie după foaie, după ce se vor aduna cu sutele, cu miile, să spună: *Aceasta este Biblia Banatului!*

† Ioan

Soluții PENTRU UN MEDIU CURAT

CRISTINA BORCA

În România, operatorii de apă se confruntă permanent cu obturări ale sistemului de canalizare, multe din acestea fiind produse de uleiurile uzate alimentare aruncate de populație. Mai mult, deoarece uleiul uzat ajunge și la „poarta” stațiilor de epurare a apelor uzate, acesta trebuie separat din apă prin tratamente costisitoare, suportate tot de către operatorii de apă.

Aquatim SA inițiază frecvent campanii de conștientizare cu privire la consecințele aruncării uleiului uzat la canalizare, însă, la recomandarea de a nu se arunca uleiul uzat în canalizare, majoritatea populației reacționează negativ, argumentând lipsa infrastructurii de colectare. Din păcate, în lipsa unui sistem de colectare eficient, majoritatea populației aruncă uleiul uzat alimentar la

gunoi sau în sistemul de canalizare.

Indiferent ce ne arată practicile și statisticile la nivel internațional, deciziile trebuie luate ținând

cont și de resursele existente pe plan local. Astfel, cunoscute fiind preocupările permanente ale Primăriei Municipiului Timișoara în domeniul gestionării eficiente a deșeurilor, dar și interesul Aquatim, au fost inițiate discuții între cele două instituții cu privire la găsirea unor soluții viabile pentru uleiul uzat alimentar. Au fost analizate resursele existente dar și a fost luată în discuție și necesitatea unui act normativ local care ar putea crea un cadru adecvat pentru colectarea acestui deșeu de la cetățeni. Pentru reușita punerii în practică a acestor instrumente va fi nevoie de implicarea a cât mai multor actori, cetățeni, operatori economici, centre de colectare, autorități publice etc, pentru că interesul este al tuturor și anume acela „de a satisface nevoile prezentului fără a compromite capacitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

CÂND NU TE POȚI BATE CU... ZEII!

CRENGUȚA RADOSAV

Uraganul Harvey a demonstrat, pentru a câta oară, că oricât de inteligent a devenit, în toți anii aceștia, omul, foarte bine pregătit pentru a face față provocărilor diverse pe care le „oferă” cotidianul, când natura zice NU...NU rămâne! Același mega uragan a conferit un tablou tragic și devastator a tot ceea ce

poate genera, rău, apa. Că a vrut, că n-a vrut, resursa vitală a planetei – cu soarta căreia ne cam jucăm, crezându-ne invincibili, crezând-o nemuritoare – a prezentat o lecție de forță, pentru cine știe și vrea să citească printre...sute de litri pe metrul pătrat.

Hatvey este primul uragan major, de la Wilma încoace, încheind o perioadă record de 12 ani fără uragane majore în Statele Unite. Harvey este, de asemenea, primul uragan care a lovit statul Texas de la uraganul Ike încoace, în 2008, și cel mai puternic de la uraganul Carla încoace, în 1961. În plus, acesta este cel mai puternic uragan în Golful Mexic de la uraganul Rita încoace, în 2005!

Uraganul Harvey a lăsat, în urma trecerii sale furioase, morți, sinistrați, cartiere rase, case distruse, inundații majore, speranțe duse de și pe ape... Și, poate, în ideea din debutul acestui material, o scânteie de trezire la realitate, poate chiar mintea de pe urmă a omenirii: nu respecti natura, nu te respectă! Aici, avem o mare problemă. Cam cât zece uragane. Cu indulgență...

TIMIȘOARA INOVATIVĂ

1912 - Timișoara are stație de epurare. Stația este proiectată de Stan Vidrighin și pusă în funcțiune la 26 octombrie.

1914 - Timișoara are uzină de apă. Uzina de apă nr. 1 (în prezent, Stația de tratare a apei Urseni), pusă în funcțiune la 1 Iunie, tratează și distribuie apă captată din subteran. Este înființată prima Întreprindere Comunală din țară (serviciu de utilitate publică), administrată în regie proprie.

1916 - Este pusă în funcțiune uzina de apă industrială (în prezent, Stația de apă industrială).

1959 - O nouă uzină de apă în Timișoara. Uzina de apă nr. 2 captează și tratează apă din Bega la capacitatea (inițială) de 115,7 l/s.

CASCADA ȘI TANAGRA, PROIECTE INOVATIVE DE PE AGENDA AQUATIM

LOREDANA LEORDEAN

Cascada și Tanagra sunt acronimele a două proiecte inovative, în derulare la Aquatim, prin care salariații societății vor beneficia de cunoștințele și experiența rezultate în urma colaborării cu echipe de experți din domeniile mecanic, electrotehnic, hidraulic, IT și automatizări.

Cascada vizează dezvoltarea de soluții software și hardware pentru centralizarea și optimizarea sistemelor SCADA, de control automat și conducere la distanță a proceselor de la stațiile de tratare și epurare, iar Tanagra are ca obiect transferul de cunoștințe privind exploatarea pompelor

de apă pluvială din sistemele de canalizare, prin identificarea soluțiilor mecanice, electrice și hidrodinamice adecvate.

Aquatim are o experiență de peste 10 ani în exploatarea sistemelor SCADA, acestea funcționând, cu succes, la stațiile de tratare și

epurare din Timișoara.

Proiectul Cascada lucrează cu sistemele de automatizare implementate la investițiile noi din județul Timiș, cum ar fi stația de epurare din Sănnicolau Mare, stația de tratare a apei din Făget și mai multe stații de pompare a apei uzate instalate pe rețelele de canalizare.

În ambele proiecte, Aquatim a făcut echipă cu Universitatea „Politehnica” Timișoara, coordonator al acestora. Fiecare proiect dispune de un buget de 460.000 de lei, fonduri nerambursabile guvernamentale, asigurate prin programul Bridge Grant 2016, al Ministerului Educației și Cercetării.

PAGINĂ REALIZATĂ CU SPRIJINUL DOAMNEI CRENGUȚA RADOSAV

„CU TĂRIE CRED ÎN DUMNEZEU!”

Da, poți vedea magii mergând pe câmp și respirând spice, dacă te deștepti în zori. În dimineața asta, am trecut mai grăbit prin câmpul din apropierea casei mele din pustă și nu i-am zărit. Dar întorcându-mă din plimbarea cotidiană, mă fericesc cu gândul că oaspetele meu, cântându-mi în parcul casei, îi va aduce aproape vederii. Oaspetele meu poate asta. Azi, oaspetele meu e Mircea Baniciu. Privindu-l cum mușcă cu poftă din roșia coaptă, zâmbesc amintindu-mi îndemnul bănățean al bunicii lui: „Mâncă și pită, să ce saturi, nu tăt carne, tăt carne, că doar n-oi fi bancher!”.

Vasile TODI

Maestre, nu agreez dialogurile cu întrebări repetabile, motiv pentru care voi evita curiozități care v-au mai fost adresate, gen: perioada Phoenix... Deci: ce mai păstrați dumneavoastră, în lunga ședere în București, din Țara Banatului? Hai să ocolim pluralul politeții reci. De acord? Fie.

Înainte de orice, pentru mine, mă păstrez pe mine. N-am cum să ajung un bucureștean get-beget niciodată.

Îmi place acest cuvânt atestat pentru întâia dată în teatrul lui Alecsandri: get-beget. De ce nu vei putea fi un bucureștean neaoș?

Pentru că zona din care vin nu-mi permite. Pe de altă parte, sunt anii frumoși pe care i-am petrecut aici în zona Banatului. Am rămas un bănățean. De fiecare dată când ajung în Banat, ajung acasă. Cu nostalgie adevărată.

Vorbește-mi despre copilăria ta.

Copilăria mea a fost și frumoasă și liberă.

Cum se cheamă, cu denumirea de atunci desigur, zona în care ai copilărit?

Zona aceea se numește Elisabetin.

Pentru tinerii cititori din Timișoara și de aiurea, te rog să o localizezi.

E zona Complexului Studențesc, pe care eu l-am prins în construcție. Să știi că de fiecare dată când vin în Timișoara, îmi fac timp pentru o plimbare acolo.

Și liceul, liceul cu „pedanți profesori / și examene grele”?

La actualul „Grigore Moisil”. Și apoi Facultatea de Arhitectură, cu șapte candidați pe un loc! Am intrat al doilea.

Debutul?

Eu am început să cânt pe scenă întâmplător, ca invitat de niște prieteni la Teatrul German din Timișoara și acolo am întâlnit un chitarist, pe care toată Timișoara îl cunoștea, Puiu, ei bine, acest om m-a încurajat, spunându-mi că am toate atuurile necesare unui om de scenă. Și pe scenă m-au văzut și cei de la Phoenix, și din acel moment lucrurile s-au schimbat.

Ce vremuri...

Da, vremuri în care am evoluat pozitiv, ocupându-mă serios de proiectele muzicale. Vremuri în care valorile sunt cele pe care le-am urmat, într-un anume fel.

Cum ar fi?

Bob Dylan...

Unicul cantautor căruia i s-a decernat premiul Nobel.

Da.

Mircea, parafrazându-l pe Arghezi care în anul 1913 a scris un articol valabil și acum, vorbind, între altele, despre abundența nulițăților și reamintindu-ți că niciodată, în România, nu s-a cântat mai mult și cu atât de puțin, te întreb cum a apărut această liotă care definește perfect noțiunea de penibil în muzică și de la care am înțeles eu că poate exista succes fără vocație?

Non valorile au apărut din cauza producătorilor care vor bani. Iar ideea comercială a acestor producători a fost „să-i folosim și să-i schimbăm”. Vasile, valorile trebuie plătite!

Iartă-mă că te întrerup, dar convingerea ta, că „valorile trebuie plătite”, mă duce cu gândul la Iosif al II-lea, care, recunoscând că

Mozart avea geniu, deși «punea prea multe note în muzica lui», semnează decretul prin care îl numește pe Amadeus muzician al Camerei Imperiale și Regale, altfel spus compozitor oficial al curții, în locul lui Gluk, care murise. Însă onorariul bietului Mozart va fi inferior celui pe care îl primea Gluk. Ori, dacă un împărat remunerează geniu la prețul talentului, ce să le ceri... producătorilor?

Dar, dincolo de producători, cei care sunt pregătiți rămân pe scenă.

Tu de cât timp ești „pe scenă”?

Din 1970.

Aproape jumătate de veac. Și ești prezent pe scenă, nu din felul mercantilor al producătorilor; ci din dorința sincer admirativă a publicului. Felicitări!

Mulțumesc.

Cine e omul de natură spirituală devenit șansă existențială pentru tine?

Spiritual nu am avut, dar a existat un fenomen care mi-a schimbat viața.

Bănuiesc că vei face referire la un fenomen colectiv?

Da, Phoenix! Și cum bine ai observat, e vorba de un fenomen colectiv. Dar un personaj singular, pe care să-l fi avut ca model, nu există. Cu excepția celui pe care îl vedeam și îl văd

zilnic în oglindă. Dragul meu, te asigur, în premieră, că eu sunt propriul meu model.

Dă numele unor valori pe care le-ai întâlnit.

Donovan!

Unul din membrii „Invaziei britanice”!

Da, l-am întâlnit la Sala Palatului. Poate singurul din cei cu adevărat mari, din lumea muzicală, pe care i-am cunoscut. Chiar i-am studiat felul de a cânta la chitară. Am întâlnit însă, în diverse contexte de spectacol, momente plăcute de a fi alături de buni actori: Florian Pitiș, Horațiu Mălăele, Ion Caramitru și cu mulți alți mari actori ai scenei românești. Oameni cu care am petrecut clipe importante, frumoase și... nu degeaba.

Actori, iubești lumea filmului, care e actorul tău preferat?

Unul cu care semeni tu, Robert de Niro.

Mircea...

Sincer, m-am întrebat când ne-am întâlnit prima oară: „Domnule, cu cine seamănă omul ăsta?”

Nu mă surprinde asemănarea, mi s-a mai spus, deși, eu îl prefer pe Pacino.

Robert de Niro are umor.

Cum faci selecția versurilor pe care ulterior le așezați pe aripi de cântec?

Uneori, eu îmi scriu versurile, alteori, aleg o poezie și compun cântecul.

Unul din poezii frecventate de tine fiind...

Topârceanu. Mi-a plăcut traseul literar, și nu numai, al acestui poet. Minulescu, iată încă un poet pe care îl cânt cu plăcere.

Romancierul își începe adolescența la 40 de ani, la câți ani devine adult folkistul?

Niciodată! Din punctul meu de vedere, niciodată! Personal, am hotărât să-mi păstrez atât naivitatea, cât și... cum să spun, lipsa de nocivitate a acelei perioade. Multe din cântecele mele, cu real succes și astăzi, au fost gândite atunci. Dovadă că partea frumoasă a adolescenței este perenă este că ele se bucură de succes și azi.

Nu te implici în politică, dar „Cavaler” fiind de înalt ordin, nu crezi, totuși, că marii artiști și în genere, oamenii de vocație trebuie să își asume câteva idealuri politice mari? Să le recunoască și să le apere? Pentru că un Baniciu poate oricând să strângă alături mai mulți oameni decât orice președinte al României.

Ei, nu cred asta. Ei au toate pârgurile să adune mulți mai mulți oameni.

Da, dar ei fără partid nu și-ar putea completa nici locurile din sufragerie. Pe când Mircea Baniciu...

Da, dar eu fac asta de 40 de ani!

Cum vezi România de azi?

Ca un tărâm ciudat în care se poate întâmpla orice.

Cu ce șef de stat ți-ar plăcea să închini un pahar cu vin?

Cu regele.

Să înțeleg că ai o altă perioadă dorită a nașterii?

Da, cea de început de secol XX.

Un artist poate uita frumos, dar își poate și aminti frumos.

Îmi amintesc mereu frumos de anii mei trăiți la Timișoara.

Crezi în Dumnezeu?

Da! Cu tărie cred în Dumnezeu!

Ce compozitor te tulbură?

Dar pe tine?

Cronologic, Liszt și Ravel.

Pe mine Chopin, Beethoven și Mozart.

MIRCEA BANICIU

Dinu Cernescu reda odată realitatea crudă a unui teatru astfel: spectacole, spectacole, bune, rele, roluri, roluri pentru toți, roluri pentru orgolii, găști, pile (de sus, de jos, de peste tot), bărfe, bărfe etc., etc ... Tot astfel e și ta artistică?

Da, sunt foarte multe orgolii, eu în general le ocolesc sau, uneori, neocolindu-le, fac haz de ele. Dar atunci când este inevitabil, eu și prietenii mei încercăm să convingem acele personaje să se corecteze pentru că altfel nu vom putea colabora.

Ce regreți?

Nu regret nimic.

Nimic?

Poate că am compus foarte puțin.

Comoditatea bănățeană?

Da! Sunt stăpânit de comoditatea bănățeanului. Mai mult, sunt chiar leneș.

Leneș sau contemplativ?

Și lenea e un fel de contemplație. Mă resemnez însă cu gândul că fiecare face cât îi este dat să facă.

De ce te temi?

Uneori de ziua de mâine. Alteori, de ceea ce nu am făcut...

Ce mai fac fetele pe care le-ai iubit?

Bine, sunt mereu în preajma mea. Pentru că iubirea nu se termină niciodată. Fără iubire, nimic nu există.

Și dacă am amintit de fete, vinul roșu sau cel alb?

Roșu.

Apropo de iubire, răsăritul sau amurgul?

Răsăritul.

Ce apreciezi la un om?

Umorele, sinceritatea și spiritul creativ.

Mircea, ai 20 de ani și încă unul, de jur împrejur pusta Banatului în amurg, alături de tine o fată cu ochii albaștri-verzi te roagă să-i cânti un cântec și să-i reciți o poezie. Înainte de a vă lăsa singuri, spune-mi numele cântecului și titlul poeziei.

I-aș cânta „Eșarfă în dar” și i-aș recita „Scrisoare de bun rămas”.

Dragul meu, rămâneți cu bine...

(Dudeștii-Noi, august 2017)

Ediție coordonată de Diana MIHAI